

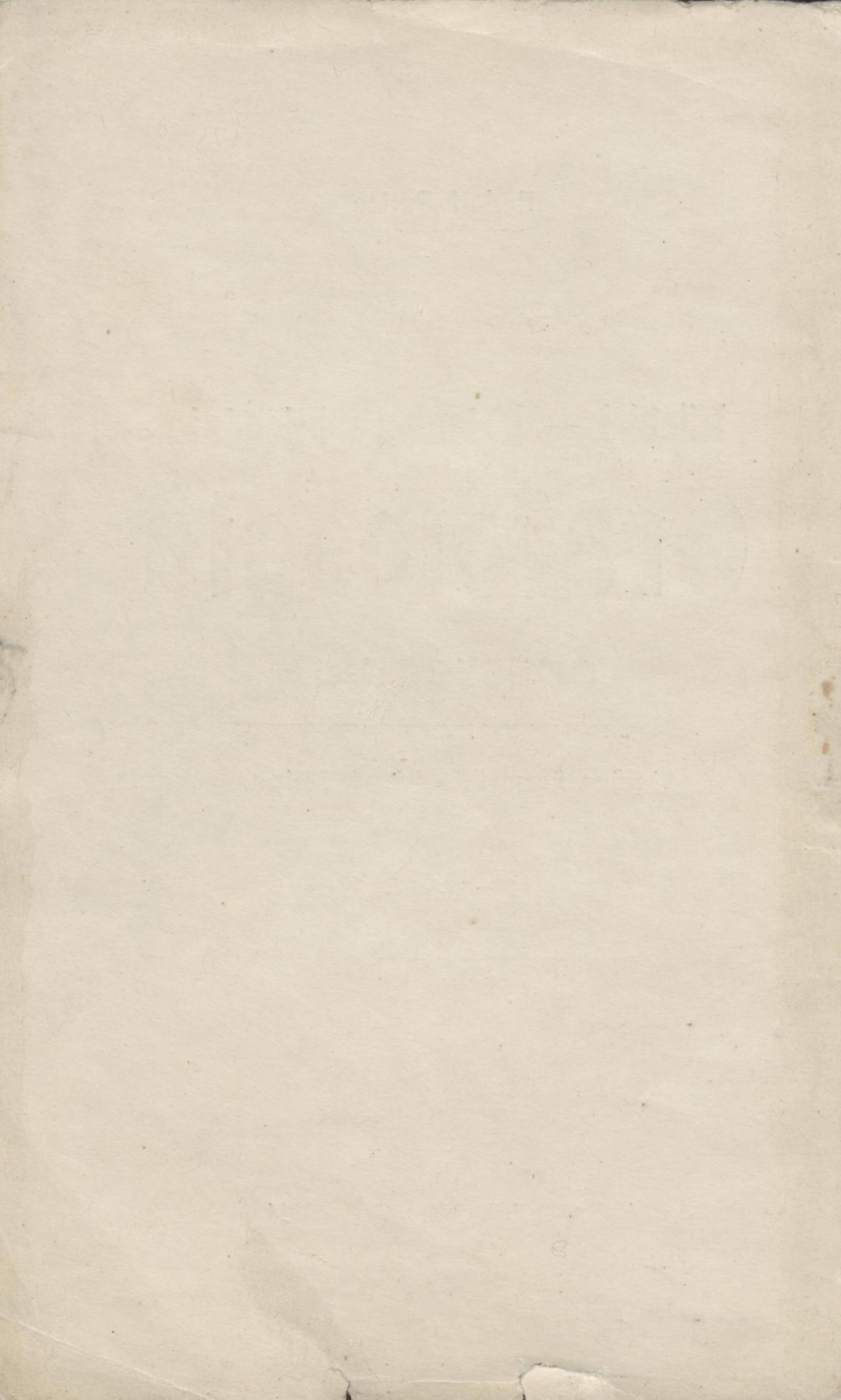
Rudolf Paliso

Käekiri — iseloomu väljendaja
Grafoloogia
õpperaamat

ühes kuu käekirja tabeliga.

A. Kymmeli kirjastus, Tartus 1924.

Grafologia

Rudolf Paliso.

Käekiri — iseloomu väljendaja

Grafoloogia

õpperaamat

ühes kuue käekirja tabeliga.

476001

A Kymmeli kirjastus, Tartus 1924.

Siisukord:

Ühesõna.

Mis on grafoloogia?

Grafoloogia ajalugu.

Teooria.

Tähi sidumine.

— " — surumine.

Käekirja kalduumine.

Kibade liikumised.

— " — vahedest.

Kiir ja aeglane käekiri.

Käekirja-ääred ja aadressid.

Viitmesugused käekirje vormid.

Tähe suurus.

— " — kaugus.

Silmused.

Ristjooned.

"i" punktid ja gooti "u" päälmised tõmbed.

Eõnade algjooned.

— " — lõputõmbed.

Üksikud tähed.

Praktika.

Algmõisted praktilisest metoodist.

Mu uue praktilise metoodi põhimõte.

Näide Mu „Vastuvaidlevate teooriate analüüsist.“

Praktilised juurdlused.

Kuus praktilist katset.

Lõppõna.

Kuus käekirja tabelit.

Eessõna.

Et Gestis grafoloogiat käsitawat literatuuri õieti wähe ilmund, siis püüan omas teoses selle teadusala suuremid ja tähtsamid waatekohti walgusta, wõimaldes seega suuremalle rahwamassile orienteeru mainitud teadusharus.

Kirjutes järgnewid ridu, pean esmalt tähendama, et käesolewat kirjatoöd ei peaks nende „raamatukes-tega“ wõrdlema ja samasugusets pidama, mis nii wene kui saksa turukirjanduses õieti suurel hulgal ilmunud, eriti weel ilmaõija päiwil, kus neid wene shurnaales tublisti reflameeriti.

Muidugi mõista on need „raamatukesed“ neil isikuil kirjutud, kel käesolewas teoses leiduwast teadus-horust puudulikud arusaamised olnud, ning kes lihtsalt paljuid teosid kokku kraapind, et neis leiduwaid teoreetilisi andmeid, ilm ühegi süsteemita, kuhjatult eneste raamatuisse mahuta.

Seega on teaduse arendamine neil kõrwalisets küsimusets olnud.

Kuid käesolewas teoses leiduwad teoreetilised andmed on mul paljude kuulsamate prantsuse* ja saksa** grafolooge teosist wälja walitud, neid weel kord kaua-kestwa praktika ajal paljude inimeste juures kogemus-likelt konstateeritud, ning alles siis nad käesolewasse teosesse mahutud.

*Die Graphologie und ihre praktische Anwendung von J. Crepieux Jamin. Herausgegeben von H. Kraus, veil Profes-sor an der Genfer Unifersität.

**Wie beurteile ich meine Handschrift? Hans von S. Busse; L. Meyer. Lehrbuch der Graphologie; Preher. Zur physiologie und pathologie des schreibens ja palju teisi.

On aastaid tagasi, kus mõnda kirjutanud grafoloogia üle kellegi krahwi Bogl'i teoses: „Kuidas võib inimese iseloomu tunda?“, mis muidugi tõlkena ilmunud.

Kuid kõik see oli liiga kitsasse raami surulud, nii et laiemat filmaringi ei suutnud ta kuidagi lugejalle luua.

Pääle moderni grafoloogia sisaldus mainitud teoses veel kolm isesugust teadusharu, mille tõttu grafoloogiale ainult neljandik osa teosest oli pühendud.

Kõiki puudusi püüan võimalikult, kui mitte täielikult, siis osaliselt paranda, rikastades oma teost paljusuurema arvu mitmesuguste grafoloogiliste andmetega.

Pääle teoreetiliste andmete rohkeuse, panen omas teoses eriti rõhku veel praktilise meetodi pääle, millest aga eelpool pikemalt.

Samuti teooria rjas tarwitan enese algupärast meetodi, mis paljukergemalt võimaldab lugejal omanda teadmisi teooria alal . . .

Nagu eelpool leiame, on igol grafoloogilisel tunnusmärgil palju erinevaid tähendusi, kuid siiski pole kõik need karakterjooned igas käekirjas maksususga, waid saawad teijist märgest ümberlükatud.

Seega pole grafoloogil ka alati õigus, rääkides raamatus ühest grafoloogilisest tunnusmärgist, kõiki temma kuuluwaid karakterijooni teatawa käekirja pääle tähenda, sest tihtigi võib selguda, analüseerides käekirja, et ainult üks iseloomujoon on sel grafoloogilisel tunnusmärgil käekirjas maksususga.

Kirjutades raamatuid, oleks pidand grafoloogid, enne, kui nad grafoloogia teoreetilisi andmeid tähendasid teatawa käekirja pääle, kõiki iseloomujooni, mis käekirjas leiduwais tunnusmärgest aimame, absoluutseis tähenduses wälja kirjutama, see tähendab: pääle kindla käekirja analüüsi, kus wäljakirjutud käekirje wormele kindlad tähendused järele jäänd, pääle mitme-

suguste teiste teooriate kokkufõla, ning alles siis juhti teoreetilisi andmeid raamatu praktika osas leiduwate käekirje pääle.

Muidugi mõista wõiwad ka kõik karaktrijooned teatawal grafoloogia teoreetilisel andmel maksma jääda, kui teisi tunnusmärke harmoonias leitakse.

Kuid paljud graafoloogid pole seda filmas pidanud, waid rääkides ühest grafoloogilisest andmest, kohe kõiki temma kuuluwaid iseloomujooni korraga käekirja pääle tähendanud.

Et käsitud meetodi teoorias kõigiti läbi wiia, olen klambriid n.a tarwitusel wõtnud, mis selgesti näida wõiwad, mis sugused karaktrijooned just antud tunnusmärgil ühes eht teises käekirjas esile ilmuvad.

Muidugi pole alguses tarwis lugejal neid klambriid arwesse wõtta, ning ilma et tähelepanu nende pääle juhiks wõiks teooria omanda, ning alles siis õlets soovitaw lugejal juurelda, mis sugused karaktrijooned ühel grafoloogilisel tunnusmärgil mitmesugusis käekirjus esinewad . . .

Et tihti takistusi esinenud, kus wõimalus mul puudus mõningailt isikult nende käekirju omanda, siis ei leidu ka käesolewas teoses mitmeid wiimasist, kus üksikud tunnusmärgid saaksid ära tähendud.

Wähesed teoreetilised andmed, mis puuduwate käekirje tõttu näilikuks ei tehta, ei sünnita weel raskesti, jekt suurem osa nii tähtsamid kui ka lihtsamid karaktrijooni on mitmesuguste käekirje pääle ära näidatud.

Uurides suuremal hulgal kõiksugu käekirju, wõib lugeja kergesti grafoloogilisi tunnusmärke tähelepanna, mis siin on näitamata jätud.

Tartus, märtsikuu 1921.

Rudolf Pališo.

Mis on grafoloogia?

Mis mõistetakse grafoloogia all, kus ilmuvad tas sisalduvad tunnusmärgid nähtavalle ja millega motiveeritakse viimaste tekkimist üldse, küüsiwad haritlased kui ka laiemal rahwakihi isikud.

Andes lühidalt ja selgest wastust, toonitakse järgmiselt: et grafoloogia käekirja uurimuses seisab, kus säälesinewate iseäralduste juurdlusel aimu saadakse inimese hingeelukülijst.

Kuidas need tunnusmärgid mitmesugusis käekirje wormes päewawalgele tulewad, seda seletakse lihtsalt niimoodi: et iga psühiline oradus meil pääajus on alaliselt esinemas, kus ta siis kirjutusajal suleliigutuste läbi pääajufunktsioneerimise tõttu paberile ilmub.

Et arwamine kõigiti kindel oleks, et käekirjus leiduwad grafoloogilised iseäraldused tõepoolest pääajufunktsioneerimisest esile tulewad, ja et nad käest ei olene, seks katsum lugejalle rohkem selgemalt ja laiemalt seda ära seleta, nagu seda mõtteteadlane Preyer on teinud, juure lisades ka minu üksikuid täiendusi.

Et psüholoogia ole selgeks wõinud teha, et paljud liigutused inimese juures ta ajuspeituwaid omadusi nähtawalle toowad.

Ka kõigelihtsamisiti liigutusist, näit.: me pääseisust, käte lhestest, kõnnakust ehk üldse wälisist hingeawaldusist näol, wõime päris dieti inimese karaktrijooni arusaada.

Et muuda alaliselt inime näoilmet mitmesuguste mõjude ja tunnete tõttu, millel me paljuilgi korral näeme kire ehk flegma esile ilmuwat. Kõik need näh-

tused on pääaju välised avaldused, mis mitmesugusis iseäraldusis päewawalgele tulewad.

Seega, kui me pääaju neid elawaid tunneteäritust näo ja muude liigutustega lasseb nähtawalle tulla, miks ta siis ka käekirjus neid hingeelulülgi ei wõi esile lasta.

Waatame siis neid tunnusmärke, mis mitmesugusis käekirje wormes esile ilmuvad ja püüame neid lähemalt selgita, näidates, et nad tõesti pääajufunktsioneerimisest olenewad.

Silmitsedes esmalt nooremaid lapsi, kes ei suuda weel wabalt kirjuta, waid kõiki energiat sels pingutawad, et tähti wäljatööta, sest et wiimased neil kahwatuna ajus, ei märka me nende käekirjus peaaegu sugugi grafoloogilisi iseäraldusi, kuid lõpupoole, kui tähi wormid neile aiju jäädawad pildid ja kujud on jätnud, ning laps ju wabamalt kirjuta suudab, muutub ka käekirja üldine worm paljuteisemaks, seega kirjutaja ise loomule wastawamaks.

Mäit.: paindumatusse ja kõwasüdamluse korral muutuwad „m“ ja „n“ käekirjus nurgelisteks, kuna aga kaligraafia säädus nõuab ümaralt „m“ ja „n“ wäljatöötamist.

Samuti käekirje teisi jagusid näeme muutuwad.

Seldame siis, et käekirjus leiduwad iseäraldused me pääajust olenewad, mis säält siis mitmesugusis sihtes kirjutusajal paberile ilmuvad.

Et mainitud arwamises kõigiti kindel olla, teeme me järgmise katse.

Me finnitame seinale tahwli ja sääme tooli ta lähedusse, siis wõtame kriiditüki, paneme ta warwaste waele ja istudes toolil kirjutame niimoodi jalaga wastuseiswale tahwlile.

Silmitsedes ju pääliskaudjelt jalagasünnitud kirjutuste tähta, sõnu, ridu ja ääri, märkame selgesti, et

nende üldine võrm õieti palju on lahkuminek käegakirjutud käekirje tähist ja sõnust, kuid siiski on mõndagi, mis ühte ka läheb.

Urvides aga tähepanelikult jalagasünnituid kirjutusi, peame ülatusega nägema, et jäälleiduvad grafoloogilised tunnusmärgid kõik samasugused on, kui käegakirjutud käekirjus, ning seega samu karakteriiooni peegeldavad.

Nii teeme katseid ka teiste kehaliikmetega, näit. : põlve, küünarnuti, lõua ja isegi pääga.

Ka nende liikmetega kirjutud allkirjus leiame grafoloogilised iseäraldused samasugustena, kui käegakirjutatus.

Kui nüüd käegasünnitud käekirjus grafoloogilised iseäraldused ajast ei oleneks, vaid käest üksnes, siis ei peaks õigupoolest teiste kehaliikmetega kirjutud kirjutus mitte samad märgid esinema, mis käegasünnitatuis leidusid.

Sellest siis näeme, et on täiesti põhjendamata tõendus ja arwamine, et käekiri üksnes käest oleks olemas.

Me katse on küllalt äranäida wõinud, et käekirjus leiduvad grafoloogilised tunnusmärgid pääajast väljakäiwate, mitmesugusis sihtes liikuwate impulside, ärituste ühise summa tagajärjeks peab tembeldama.

Muidugi peab tähendama, et ka osa käekirjast sünnitud liigutusteawalduste summaks wõib tunnista.

Õeenesestki mõista on wabaltkirjutud käekirjus leiduvad grafoloogilised tunnusmärgid paljusuurema tähendusega, ning peegeldavad ka ta omaniku hingeelu selgemal kujul, kuna sünnitud käekirjad wähem tähepanelamiswäärised on, millefid õigupoolest tõsisteks hingeelu kujutawiks käekirjeks ei tule pidada.

Kui kahtlane ka see paljuilegi näib, kuid ometi jääb see tõsiasjaks, et käekiri palju wõib üfiskuid ka-

raktrijooni ja hingeelu iseäraldusi päewawalgele tuua, mida inimesed nii wähetuntute kui ka intiimimate isikute juures pole aimatagi suutnud.

Tihhti aastaidwältawad kokkupuutumised pole aimu annud mõningate isikute iseloomust.

Wahest küsiwad paljud lugejad, kuidas siis grafoloogiat on arenda suudetud ja miks üksi tema waral hingeelu põhjalikumalt päewawalgele tuuakse, kui kogemuslikelt on raskendud tihti inimeste tundmaõppimine.

Seda seletakse lihtsalt sedamoodi: et grafologia uurijad ja arendajad suuremal määral kõik osawad psühholoogid on olnud, kes, kui teame, ka neid karaktrijooni on suutnud arusaada, mida tihti inimest hoolsalt silmitsedes ei wõida isegi aimatagi.

Kuidas üldse arusaamisele tuldi, mis sugused käekirjus leiduwad iseäraldused ühte ehk teist iseloomukülge nähtawalle toowad, selle üle tahan siin mõningaid näpunäiteid esile tuua.

Et kõigiti selgusele jõuda, kuidas tehtud said niisugused teaduslikud eksperimendid meile tuntud grafoloogide poolt, seks peatan siin kauem, et asi ka rohkem selgemana paistaks.

Seks wõeti mitmesugusid käekirju, millede omannike teati, et nad hääsüdamlikud, ning hakati neid hoollega üks teiselega wõrdlema.

Wäga ja raske uurimuse tõttu wõidi ikkagi tähelepanna, et mõningad tunnusmärgid, neis lahkuminewis käekirjus, olid punktipeälsest ühesugused.

Nüüd wõeti aga käekirju neilt isikult, keda kogemuslikelt oli wõidud tundmaõppi, et nad tõeliselt olid kadepääd, kowad ja kalgisüdamlikud ja uuriti neid jälleig piinliku hoollega.

Järjekordse ja hoolsa juurdluse tagajärjel wõidi ometi tähelepanna, et käsitatawis käekirjus puudusid

kõik need tunnusmärgid, mis endiselt käekirjus hääsüdamluse kujutajaks tembeldati.

Käekirjuse katsete waral tegi meile tuntud grafoloog Wichon omal paljud imestustäratawad leidused.

Samuti ka hüpnoosi abil võib grafoloogia säädusiga orienteeru: suggereerides patsiendile teatawat karakteri joont, mis siis hüpnoosilolewa käekirjas esile ilmub, kui ta kirjutata kästakse.

Käekirjuse uurisid paljud grafoloogid, nagu: Lombroso ja psühholoogid: Riche ja Henricurus, hüpnoosi mõjuallolewate käekirju, telledele mitmesugusid iselome suggereeriti . . .

On wõidud arusaada, et grafoloogia on haruldawaim teadusharu, mille waral wõimaldub inimese psühhiikat tundmaõppi iseäranis kindlais wärwes, mida aga ühegi teise senni tuntud teaduse waral pole tunda wõidud . . .

Kui suured ülesanded saawad grafoloogial tulewikus olema, pole suuremal rahwalihil Gestis weel aimugi.

Kuid kindel on ometi, et see teadusharu ka Gestis fõrd õitsehärjel saab olema ja paljuilegi me kultuuri-püüetete laasa saab aitama.

Üldse wähe teatats meil Gestis grafoloogia edenemiseft Lääne-Euroopas: ja et ta Itaalia, Inglis-, Prantsus- ja Sakamaal teaduslikule kõrgusele on tõusnud, kus sääl weel isegi hull grafoloogia feltse on asutud ja nimelt Sakamaal, kus üldine grafoloogia feltse leidub, mille tegewaiks liikmeiks kuuljad üleilma grafoloogid Jamin ja H. von H. Busse.

Sakamaal ja ka mujal asutud grafoloogia feltseft ja nende tegelasift saan järgmises päätükis, mis „Grafoloogia ajaloo“ nime kannab, weel mõndagi rääkima.

Palju on Vääne-Euroopas sel teadusalal töötud ja talle öieti tugew alus rajatud.

Öfegi praktilises elus on grafoloogiat kasutama hakatud.

Nii on ta kohtutes Prantsusmaal tarwitusel olnud ja taga päris hääde tagajärgedega töötud.

Nimelt on grafoloogiat sääl wöltfitud dokumende selgitusel abiks wöetud, et öisusele jõuda, kas dokumende endine siju tõepoolest muudetud oli.

Samuti lastekaswatusel awaks grafoloogia päda-googidelle laiapiirsemad wäljawaated laste warjatud psühhitast.

Tema waral teada saades atawistlikke pahesid, mis nii sageli ilmunud tuhandel lapsil, suundaksime fergemini neid kalduwusi paraliseerida, astudes ju warremalt neil aktiwselt wastu, enne kui nad progresseerunud pole.

Grafoloogia ajalugu.

Öiin ei taha ma muidugi grafoloogia ajaloost pikemaid seletusi anda, waid tähendan ainult öiffikuid jooni, mis ööigetähtsamad oleks lugejalle teadmiseks.

Öfimesed andmed selle teaduse ajaloost on Ötaalia meile nähtawalle toonud.

Muidugi mõista on need teated, mis warema aja kohta käiwad liiga korratumad ja seega tähtsusetad käfitusele wötmiseks.

Barem waatame siis neid ajajärke, kus ta paljuist prantsuse ja saksa kirjanikest ja teadlastest uurimusele wöetakse.

Auulsaist kirjanikest, kes palju seks kaasa aitasid, et grafoloogia edespädi ka öpetlastil huwi pakkus, peab Latwater'i, Shakespeare't, Dumas-poega ja Georg Sand'i nimetama.

Nad ei jätnud meile küll teadusliku väärtusega raamatuid järele, ehk kui ka jäidki mõned teosed nende uurimisist meile, kuid siiski ei võinud nende tööd miskit suuremat tähelepanu ärata.

Kuid ometi võisid ainult nende kuulsad nimed palju seks kaasa aida, et huvi selle teaduse vastu õpetlasil suuremaks kasvas, mis waremalt puudunud oli, muidugi seetõttu, et ka grafoloogias wanemil ajal müstiline element oli sisaldunud, nagu teistestki sarnasis teadusis.

Tähtsamaist grafologia-austajast on Inglismaal Walter Scott'i ja Ameerikas Edgar Poe't nimeta, kuna pääle nende veel hulk teisi sel teadusalal töötasid, keda ruumi puudusel võimata esitada.

Kriti Saksamaal on paljurohkemal arvul grafologia-austajaid kirjandikke (Göete) ja muid isikuid elanud.

Esimeseks nimetamiswäärseks selle teaduse austajaks peab Adolf Henze't tähendama, kes palju sel teadusalal töötanud ja edusamme astunud.

Nii on ta ilmutand Leipzigin mitmeis ajalehis grafologia üle artiklid, mis seega üldist tähelepanu selle teaduse pääle oli tõmmanud.

Osawa ja energilise uurimuse tagajärjel avaldas ta oma teose grafologia üle päälkirja all: „Chirogrammatomantia.“

Järgmisest tähtsast grafologia-uurijast võib Scholz'i tähenda, kes teatawasti Henze ja Erlennmeyeri jälgedes olla käinud ja nende mõlemate teosid oma uurimusel juhtnöbreks on tarwitanud.

Ka avaldas ta teose selle teaduse üle, kus tähendas, et grafologia mitte üksnes inimese anormal, waid samuti normaal hingeelukülgi võib päewawalgele tuua.

Pääle Scholz'i töötas ka C. Zittel energiliselt grafoloogia alal ja andis Zürichis teose: „Die Wunder der Handschrift“ välja.

Muidugi teada olid need grafoloogia-austajad suuremal määral kõik asjaarmastajad grafoloogid ja mitte ta tõsised arendajad.

Müüd vaatame aga lühidalt selle teaduse edendajaid Prantsus- ja Saksamaal, kes rohkem sel ajal elasid, kust saati grafoloogia tõsisem ajalugu algab.

1830. aastal oli Prantsusmaal, nagu grafoloogia ajalugu tunnistab, ühes väikeses linnakeses Pariisi lähedal kellegi katolikuusu munga Flandrian'i poolt väike grafoloogia koolgi asutud.

Grafoloogia koolijuhataja munga Flandrian'i grafoloogilised teadmised olla siis tuntud grafoloog Michon* omandanud.

Ka peab siin tähendama, et eriti Michon on palju sel teadusalal töötanud ja mitmed teosedki ta üle kirjutanud.

Üks ta teosist olla pooleli jäänud ta surma läbi, nagu seda grafoloogia ajalugu tunnistab.

Ka asutas Michon Pariisis, aastat kaks enne oma surma, grafoloogia seltsi.

Samuti peab siin tähendama, et Michonil oli olawid õpilasi, kelledest keegi naiserahwas Emilie de Baros olnud, keda eriti nimetamisväärselt võib pidada.

Mainitud isik on ka palju grafoloogia edenemiseks kaasa aidanud ja esimese grafoloogia ajaloo kirjutanud.

Et küll Michon uurinud palju, kuid kõik see sündis liiga pääliskaudselt, ja ta ei suutnud grafoloogiat teadusvalda tõsta.

Ka olla ta kohtutes ametis olnud käekirjaau-rijaeksperdina.

*Michon'i tegutsemine 1869–1881 a.

Michoni surma järele jäi talt väljaantud grafologia ajakirja redaktoriks ta õpilane Adrien Barinaire.

Selle poeg Pierre Barinaire olla üheks suuremaks grafologia liikumise esitajaks Prantsusmaal olnud.

Aastal 1662 sai Boulogne arsti ja mõtteteadlase Camille Baldo wahel kirjalik leping tehtud, mille sisu selles seisib, kuidas võimalda arusaamiselle tulla käekirja järele inimese sugu ja iseloomu üle.

Mainitud töö sai kats aastat hiljemini kellegi Bellius'e poolt ümbertõlgitud, mille waral grafoloog Michon'il lorda läks ta sisuga tutwuneda.

Ta püüdis küll mitmeid katseid teha, mainitud teost juhtnöbreks wõttes, kuid see ei läinud tal ometi lorda.

Ka Lavater'i peab nimetama, kes sest teadusest mõndagi kirjutanud, kuid grafoloog Crépieux-Samin peab ta seletusi käekirje analüüserimisest päris tähtsusetaks.

1809—11 aastani andis Pariisi prof. Moreau de la Garthe Lavateri füsiognomoonia kümme fragmenti ühes oma kirjatükiga välja, milles ta arwamist awaldas füsiognomoonia nähtusist, mis käekirje kujudes esile ilmuda.

See pääle ilmusid paljud teisedki teosed grafologia üle.

Críti kuulsamast, praegelasest grafoloogist Prantsusmaal, kes Michon'i õpilasil järgnenud, on Crépieux-Samini nimeta, kes grafoloogiale selge kuju annud ja tad teaduslikule kõrgusele tõstnud, kuna Michon, nagu ees toonitine, oma suurearwuliste katsetega selle teaduse küll süsteemesse jäädib, kuid teadusliiti ei ei suutnud ta teda ometegi tõsta.

Kuid Saksamaal algab aga tõsine grafologia harrastus alles 1881 a. . .

Siin peame õieti kahte ajajärku silmas pidama. Esimene neist vältab 1881—94 a. ja teine 1894 kuni praeguse ajani.

Tähtsam grafoloog, keda nimetama peab, on Dr. Eugen Schwiedland, kes ühes nädalalehes selle teaduse üle kirjutanud.

See pääle andis ta ka teose grafoloogia üle wälja.

Järgmiseks grafoloogia-uurijaks wõib teadlast Vangenbruch'i nimeta, kes sel teadusalal uurimusi ette wõtnud ja ka teose ta üle kirjutanud.

Ta osawamaks õpilaseks oli Berliini mõtteteaduse prof. Preyer, kes samuti energiliselt grafoloogia alal on töötand ja huwitawid teosid awaldand, milledest nimetamiswäärne: „Die Handschrift und Character. Zur Psychologie und Pathologie der Schreibens.“

Ka grafoloog L. Meyer on huwitawa teose ilmutand: „Lehrbuch der Graphologie,“ milles praktilisi töid rahuloldawalt on analüüseritud.

Samuti Vangenbruch'il on teos: „Graphologische Studien“ kirjutatud.

Ka prantsuse grafoloogi Crépieux-Jamini esimene töö tõlgiti prof. Kraufs'i poolt saksa ja kellegilt Shoolingilt inglisi keele. Saksa keelest tõlgiti mainitud teos daani keele.

Muis mais edenes grafoloogia samuti, kuid fiiski aeglasemalt.

Nii Itaalias kirjutas Lombroso teose: „Grafiologia,“ Wenemaal tõlgiti olguses Barinaire: „Cours de Graphologie“ wene keele ja edespidi ilmus sääl weel palju sellesarnast kirjandust . . .

Katsummend wiis aastat pääle Michon'i „Graphologia“ wäljaandmist, s. o. kahekümne wiie aastasel jubileumi päewal asutati Baierimaal prof. Dr. Preyer'i, Dr. Fr. Moack'i, Crépieux-Jamini ja Cornelius'e ning teiste grafoloogide poolt: „Saksa grafoloogia selts.“

See pääle asutati weel mitmed haruseltsid, nii: Berliinis, Budapestis, Dresdenis, Hamburgis, Leipzgis ja Wiitawis.

Edesi ulatas seltsi tegewus Inglismaale, Rootsi, Norrasse, Hollandi, Schweitsi, Ungari, Wenemaale, Ameerika Ühisriikesse ja isegi Aafrika Trantswaali.

Ka peab siin tähendama, et 1897 ja 1898 andis selts wäikesi „kirjakefi“ wälja, kuna järgmisel aastal juba „Grafoloogilised kuukirjad“ ilmusid.

Ujakirja kaastöölisist olid järgmised isikud: Inglismaal Londonis — Cornelius, Saksamaal Berliinis — Dr. Meyer, Austrias Wiinis — D. Popp, Daanimaal Kopenhaagenis — S. Treyer ja Lätimaal Wiitawis — Feilirzer-Frank.

Esimisel seltsi tegewusaastal lahkus surma läbi prf. Treyer oma seltsimeeste keskest ja ta aset jäi esimehena H. von H. Busse täitma, kelle töid ma eriti isiklikult olen kõigerohkem filmas pidanud ja neid hinnanud.

Pääle mainitud isikute, kes grafoloogia alal töötawad, on Dr. med. Georg Meyer, A. Lauser, Carl Sittel, Paul Liebe (Liebl), F. Vetter, Marie Polchar, Michel de Champourcin (Hispaanias), Dr. Ludwig Klages ja paroneß Isabella von Ungern-Sternberg

---

Teoria.

Tähi sidumine.

Aludes grafoloogia teoreetiliste andmete vaatlu-
felle, juhin lugeja tähelpanu esmalt käekirjus leidu-
wate tähi sidumiste pääle, miš eriti huwitawamaist näh-
tusist grafoloogias esinewad.

Tawaliselt filmitsedes mitmesugusid käekirju,
paistab meile selgesti, et mõneis neis kirjutud täiesti
seotult tähed, kuna ka niisugusid leidub, kus esinemas
tähed tihti lahusolewatena.

Esimesena leidis Michon nende tähenduse, kus
ta wäitab, et sidumatult üksteise kõrwa jäätud tähed
tawaliselt ilmpraktilise wõimeta idealistel ilmuwad,
kuna praktiliste huwidega isikud kirjutawad seotuid tähta.

Tõepoolest peab tunnistama, et Michon'il on
šes suhtes täiesti õigus.

Kui palju ka ma ise inimesi tähelpannud ja
uurinud, olen suuremalmääril alati waimliste inte-
ressiga iseloomel, kes seejuures wäheše praktilise wõi-
mega, lahusolewate tähiga käekirju leidnud, kuna sama
huwidega tegewail inimesil alati seotud tähed ilmuwad.

Ka wõiwad niisugused tähi katkestused tihtigi rea-
listel juhtu, kes elus suured fantaseerijad, õhulosside
ehitajad ja ilm loogilise wõimeta.

Waatame neid iseloomujooni laiemalt, mis tun-
neme seotud ja sidumatu käekirjast.

Suutuisioon ehk ideaal inime.

Kui sõnad niimoodi kirjutakse, et tähed siduma-
tult üksteise kõrwal seisawad, tähendawad nad ise-
loome pääle, kel palju iseseiswaid häid ja halbu aateid.

Niisugused inimesed armastawad teooriaid, dog-
masid ja langewad tihti luulelisše meeleolu.

Rõik nende mõttelend on ebaloogiline, samuti ettenõtted ilm loogilise järeldaalumiseta.

Niisugusel isikuil pündub praktiline võime, neil on küllalt, kui nad unistavad, ilma et seda teostaksid.

Waimlised interessid waldawad alati nende päid, kuna materjaalsed huwid neil tühised.

Suured idealistid, geeniaised, sündinud luuleandelised, olgugi väljendusvõimetud, utopistid, suured fantastid ja õpetlased kirjutawad tihti sidumatuid tähta.

Rohkem idealist, kui realist.

Sõnad, kus rohkem sidumatuid tähta ühes harwade silbitaoliste ühendusiga, näitawad inimeste pääle, kes kuuluvad samuti idealiste hulka, kel ometi wähe reaalist võimet.

Ka niisugusel iseloomel on suured aated, ka nad [armastawad teooriaid, dogmasid ja fantaasiat, kui puhtatüübilised idealistidki 5.]

Praktiline tegewus on ka neil antipaatliline, nad wihtawad kehalist tööd ja realistid on nende filmis wäärtusetud olewused.

Omi aateid ei taota nad õigel ajal. Millalgi ei wõi usku, et need inimesed omi sihte tõsiselt (praktiliselt reaaliseeriks 5. 6.)

Andudes aadele aastaid, kuusid, tüdinewad nad pea ja siirduwad uuele mõttele.

Niisugusel wiisil süwenewad nad paljuis aadeis, ilma et ühtegi õieti saawutaks.

Mainitud iseloomujooni olen üllatawalt wõind õigedena näha, uurides neid iseloomel, kel niisugune sidumine on efinenud.

Juhtub ka idealiste, kel praktiline võime, niisugusel juhusel ilmuvad teised grafoloogilised tunnused.

Idealist ja realist samal ajal.

Räekirjad, milledega aga esinemas silbitaolised sidumised, kujutavad isikuid, kel mitmekesised (arusaamised ideede- kui reaallilmast 5.)

Nad mõistavad ja tunnevad elu nõnda, kuidas iga inime peats tundma, see on: mitmekesijelt.

Elu tõsine kui ka aateilm avaldab ühetaolist mõju nende pääle.

Tungides silbitaoliselt kirjutaja hingeellu, mõisid Michonilt uuritud ja konstateeritud karaktriiooni ka isiklikult tõesta.

Rohkem realist, kui idealist.

Sõnad, kus ainult mõned silbid lahutakse, kuna teised tähed jäävad seotuna, ilmuvad alati iseloomel, kes tõsise elu poole hoiavad.

Nad ei austa teooriaid, vaid (praktilist elu 1.) Fantasia, müstika poole kaldumine hääbub ikka rohkem niisugusilt isikuilt.

Praktiline inime.

Sõnad, milledega aga kõik tähed seotakse, tunnistavad inimeste pääle, kel aadeil side, kes alati (loogiliselt mõtlewad 2. 3. 4.) ja praktilist elu hindavad, asjust ostavad kinnihaarata ja neid edurikkalt kasuta.

On ka niisugusid juhtumusi, kus sõnad üksteisega seotakse, tähendud momendel tembeldavad nad [loogiliselt isikut, kes tihti õieti ühekülgne võib olla 2.]

Kui siis veel „i“ komad ja „d“ filmused teiste tähiga seotakse, näitavad nad isikute pääle, kel kirj

mõttelend, [ühes loogilise võimega ning (terawa waatega asje pääle 1.) 3.]

Algustähed lahutud sõnust väljendavad samuti terawa waatega inimest.

Kui nüüd aga mõned esimesed tähed lahti kistakse sõnust, siis näeme neist, et inime arwustawalt, tähepanelikult elu silmitses, et siis rahuloldawa waate tagajärjel tegewusele asuda.

On ka juhust, kus üksikuil sõnul suured silbitaolised waheruumid leiduwad, siis tunnistawad nad inimeste pääle, kel täiesti selge otsustawus, ja kes ka endisist eluwormest ja aadeist sageli loobuwad.

On samuti juhtumusi, kus sõnul wiimsed tähed lahti kistakse ja eemale paisatakse, see on mu isikliku leiu järele inimesil, kes häkki reaalsusest loobuwad ja unistustele pühenduwad.

Tähi surumine.

Käekirjus esinewad tähi surumised etendawad ka wäga suurt osa grafoloogias.

Surumised ismuvad mitmesugusel kujul; mõned neist on jöhwitaolised, kuid teisis kirjus on nad waheldawad, nii siis: surutud ja jöhwisarnased; siis jälle pakjud; liiga surutud, seejuures määrinud; edesi: peenikesed üksikute täpilisete surumisiga ning wiimaks peenikesed, kus harwa mõned tugewalt surutud kohad juhtuwad.

Suurelbes mitmesugusid käekirju ja silmitsedes nende tähi surumisi, olen wähearwul tähepanna wõinud õigepakstult surutuid tähta, mis seejuures ilusasti pole joonistud, waid räsuliselt ja täpiliselt.

On nad aga leidund, siis kujutand on ikka [despootilisi, hoolimatuid, tooreid ja wägiwaldseid iseloomu,

kes kõigis omis ettevõtteis käredad, kirgliked ja tundedelised 4.]

Sama surumine on selgetis tunnusmärgiks inimeste pääle, kes liiga tundmuste ärituse all kannatavad ning eriti rõhku panewad söömi-, mingu pääle.

Tavaliselt selge, kuid pakku surumisega on kirjutand isikud, kel tugew tööjõud, kes väljakannatlikud, wastupidawad ja kangemeelsed kõigis väljaastumisis.

Samuti julgust, realismi ja materjalismi, otsustuswõimu, energiat ning tahtejõudu wõime paksumt käekirjast äratunda.

Dieta wähe olen pikal praktika ajal wõind tugewa surumisega käekirju suuremalhulgal tähelepanna, tavaliselt on esinend ikka keskmiselt surutud käekirjad, mis näiband on samasugust wastupidawat, tõelikumeelega inimest, kes ettewaatlik ettevõtteis ja kohusetundlik.

Üldse tähendab keskmiseltsurutud käekiri tõsise waatega isiku pääle.

Enimesil, kes elus [(tegewad, 1.) töötajad, wirgad 3.] ning wastupidawad, ilmuvad käekirjus samal ajal waheldamisi surutud ja jõhwitaolised tõmbed.

Kui aga käekirjas ühtegi surutud joont ei leidu, waid õrnalt, libisewalt paberile joonistud, moodustades kui jõhwitaolisi tõmbeid, siis wõime kindlasti uskuda, et meil tegemist on ideaalistide iseloomega.

Samuti olen leida wõind, et õrn surumine on tunnistand, et niisugused inimesed jõnetud, nõrgad ja kergesti teiste mõju alla langewad.

Nad on paljusis asjus järelandlikud, kindlusetatad ning tihti loiud.

Kui aga mõned üfsitud kohad tähis täpiliselt surutakse, tähendawad nad (edewuse, enesemeeldiwuse ja kofetterii pääle 5.)

Üldse on täpiliste käekirje omanikud [kapriisliised, (erootiliste mõttekujutuste sepiitsejad, 6.) suured naistejumaldaqad 5.] ning häkiliste ootamatu ettevõtteiga.

Harwa olen mainitud surumisega käekirju leida wõind, kuid wäheselgi korral on nad nende omanikke õieti ijeloomustand . . .

On ka juhust, kus käekirjus harwa esinewad üksikud paksud surumised, siis näitawad nad isikute ijeloomu fenomenaalsusi ja anormaalsusi,* ka ilmütawad nad haiguslisi jänunewaid kirgi.

Tihti on sõnade algusolewail tähil punkti taotlised surumised leidunud, mis tunnistand on alati isikute pääle, kes otsustuswõimulised ja eriti suurt rõhku raha pääle panewad.

Snimesil, kes hindawad kõrwalisi asju ja neid pääliskaudselt waatlewad, ilmütawad suurte tähi filmusis filmapaistwad tugewad surumised.

Käekirja kaldumine.

Käesolew päätüft sijaldub jälleig huwitawid andmeid grafoloogiliste uurimustele.

Sõnade kaldumise põhjal kord paremalle ja pahemalle wõime kindlasti äratunda inimese mõistuse ja tundmuste suuremat ehk wähemat wõitlust.

Wida rohkemalmääril tähed käekirjus õiges wintlis seiswad, seda näitawad nad inimeste pääle, kel mõistus walitsewaks jõuks, kuna wiltuolewad tähed alati isikute tundmusteäritusi peegeldawad. . .

Ijeloomud, kel rohkemalmääril tundmused aintwalitsejaitis, olgugi et ka mõistus oma mõju tunda annab, kirjutawad käekirju, millede sõnus tähed liiga paremalle kalduwad.

Need inimesed ei jõua omi tundmuse piires pidada. Wähe lasewad nad endid külmal mõistusel juhti.

*Mingisuguse põhjuse tõttu jäi sarnane käekiri wälja.

Ra ei pörka nad tagasi kõigetooremaist looma-
likuist instinktest. Alati on nad tundmusteorjad.

Nad on liiga tundelised, kuid niisugune tundelus
pole inimlikes piires. See on midagi anormaalist.
Kergesti võib neid iga tundelikus liialdi ärita ehk
waimusta, et endid täiesti võiwad unusta.

Suureldeis mainitud kalduwusi peegeldawid käe-
kirju, olen alati saawutud resultaate kogemuslikelt õi-
gedena näinud.

Restmiselt längusolewate tähiga käekirju olen
samuti tundelistel isikul tähelpannud, kuid nende tun-
deilm on ometi mõistuse üliwõimus.

Üldse on nad osawõtliku südamega inimesed.

Kuid aga isikud, kes mõõtupidawad, kel tund-
mused mõistuse suuremast mõjust piiratud, kirjutawad
sellewastu wähe längusolewaid tähta.

Niisugused inimesed on rohkem järelmõtlejad
ning kaaluwad enne tundmuse, kui nad neile anduwad.

Täiesti winklisseiswad tähed esinewad harwa
ja kui neid juhtub, siis awaldawad nad loomuliku
ehk sunnitud mõistuseainuwalitjust.

Enamasti on püstiseiswa käekirja kirjutajad kül-
mawerelised, kannatlikud, rahulikud ja (halalikud 5.) Nad
on tagasihoidlikud mõtteis kui ka tundmuseis.

Ra on õiget nurka moodustawal tähi seisul
weel teisi tähendusü.

Sageli on niisuguse käekirja omanikul sunnitud
ehk kunstlik tundmustetagasihoid.

Nad oskawad tõsiselt walitseda omi tundmuse
ja kaswata enestes ideaalist mõistusnimest. Ra mõis-
tawad nad hästi omi mõtteid warjata ja rääki seda,
mida ei mõtle ega tunnegi.

Need aga, kel wägiwaldne, ebaloomulik tagasi-
hoid mõtteis, samuti ka tundmuseis, kirjutawad pahe-
malle kalduwat käekirja. Ra on neis ehamäärane

äritus esinem, nad on ka kartlikud, salawigurdajad ja õigluseta iseloomud.

Käekirjad, millede sõnus aga tähed waheldamisi fõrd paremale ja pahemale kalduwad, tunnistawad, et tegemist on kahtlaste inimesiga.

Niisugusid inimesi ei wõi me alati usalda, sest pole neil waimlist kindlust. Isegi on nad wäga kardetawad, sest muutub neis alaliselt hingeline seisufõrd.

Momendiks wõiwad nad kas mõistust enesest tunda anda, ehk jääsamas tundeisikute instinkte, mis tihti õieti barbaarset wõiwad esineda.

Nad on rahutud ja kindluseta, kel mõistuse ja tundmuste wahel on wõitlus.

Üldse on kindel, et niisuguste käekirje kirjutajad iseloomud millegi fire alla wõiwad langea.

Olen suutnud tähelepanna ja usun kindlasti, et kui niisugust käekirja silmitseme, siis peame arwama, et see kirj ikkagi wõidule pole pääsenud, waid alalisest mõistuse tõugetest segatuse.

On siiski moment, kus käekiri ta endisest wähe paremalekalduwast seisufõrrast,* kas wähe pahemale ehk paremale pöördub: esimesel juhusel tunnistab see mõistuse, teisel tundmuste wõitu . . .

Wainitud pühhilist nähtust olen tundmaõppind algusest — lõpuni, kus isiku normaal tundelus: kirguse- ja tundmusteüliwõimuga lõppes ja seega wähe paremalekalduw käekiri, mitmeaastasel wõnkumisel, liiga lünga wajas.

Suhtub ka isikuid, kes harjund külma mõistusega omi wäliseid tundmusti mõõdus pidama, siis kirjutawad nad niisugusel juhusel tähi tõmbed sõnade lõppudes rohkem püstitiseiswamalt.

*Sarnane käekiri oli alguses paremale kalduw, kui kirjeldud muudatus sündis.

Tab. 1. sõna: „Tõrman“ kujutab eriti selgesti isikut, kel silmapaistvalt see karakterijoon nähtavalle ilmud.

Sõnad, milledeš tähed liikumisel ifka rohkem wajuwad, on kindlaks tunnusmärgets, et püütakse küll külm kõige wastu olla, kuid lõpuks murdub ifkagi eneseawalitsus.

Wainituid käekirje worme wõisin paljuil korril naisterahwil tähepanna, kes püüdsid küll enestes kaswata mõistusinimest, kuid ei suutnud seda ometi . . .

Samuti on käekirju, kus intiimimais kirjaosis sõnad rohkem längus leiduwad, kui ärilisis. Siis on nad selgeiks pildets, et hingelisis asjus ollaks tunde-line, kuna ärilisis ometi külmalt ja mõistusega osatalse tööta.

Ridade liikumised.

Read, mis täiesti õiges loodis ilmjoonteta pa-berille kirjutakse, juhivad me tähelpanu inimeste pääle, kel waimlik kindlus ja iseseiswus.

Riisugused iseloomud on alati õiglased ja rahulikud.

Neil aga, keda olen leidnud elus tegewad, liikuwad, hoolsad, kadedad, ihnsad ja ettewõtlikud olewat, on read ifka ülespoole tõusnud.

Ka kõigeraskemais eluprobleemes on nad optimist-lised, lõbusad, elurõõmsad, lootusrikkad ja enesejõusse-ustujad.

Ka ei pörka nad millegistki tagasi, kui aga omi sihte wõiwad saawuta.

Sellewastu aga otsustuswõimetud, julgusetad ja tegewuswõimetud iseloomud kirjutawad allalangewid ridu.

Samuti argust, wäsimust ja leina, ka sentimentaalsust, (peessimismi 5.) ja melankooliat lasewad allalangenewad read aimata.

Niisugused inimesed hoiawad endid sageli suuremaist ettewõttest eemale.

Samuti tembeldawad allajookswad read mahdi jäetuid, haigid, laisku, rahutuid, ilmturafita, õnnetuaja kirgebe all kannatajaid iseloomi. Ka füüsiliselt ja moraalselt langenud kirjutawad allalangenewid ridu.

Õnad, mis ridus esmalt tõuswad, ning pärast wajuwad, räägiwad, et inimesil, kes asuwad küll tegewusele waimustusega, peagi langeb energia, sest pole neil küllalt wastupidamust eneste ettewõttest. Neil üldse on palju rääkimisi ja tahtmisi, kuid kõik jääb ometi unistuseks.

Kui aga õnad ridus esmalt wajuwad, ning pärast tõuswad, lasewad nad aimata, et kirjutajad küll (sootusetalt tööle asuwad, kuid töötades suureneb nende energia, hoolsus, julgus ja eneseusaldus, ning nad wiiwad ikkagi asja lõpuni 3.)

On ka käekirju, kus õnul nende algused kõrgemal seisawad, kui lõpud, niisugusil korral märkame, et inimese tegew waim wõitlemas pääletulewa loidusega.

Tihti on käekirju, kus õnul nende algused aga allapoole kalduwad lõppudest, niisugusil korral wõib see mõõtupidawid, järelmõtlejaid ja ettewaatlikke iseloomi tembelda, kes ei tee ühtegi suuremat ega üleliigsemat pöörangut ja ülekargamist elus.

Õnad, mis rohutult sinna ja tänna liiguwad, on rahutute, õrnatundeliste, äritatawate ja kapriisliste isikute tunnusmärgiks. Ka peenetundelised ja närwilised kirjutawad niisugusid ridu.

Sõnad, mis aga waheldamisi tõuswad ja wajuwad, moodustades spiraalitaolisi ridu, tunnistawad isikute pääle, kes kindlusetad ja painduwad. Ka on niisugused inimesed diplomaatilise osawuse, (salalikkuse 3.) ja (kawalusega 3.)

Pääle mainitud karaktrijoonte olen suutnud tähelpanna, et kärmel, waletamishimulifil ja ilmsüdametunnistufeta inimesil samuti spiraalitaolised read esinewad, nagu sest ka L. Meyer'ki on öieti toonitanud.

Ridade wahedest.

Silmitseme nüüd ütsikasjaliselt ridade wahesid, mis tihti sõnade ülemisist ja alumisist filmusist rikutakse.

Tawaliselt selge otsustawusega inimesil ei märka me niisugusid ridade riiwamisi, sest neil on jagawat mõistust, kes ostab iga elunähtust öieti selgelt otsusta ja eneselle kujutella, millega siis niisugused ridade wahed seletatawad ongi.

Kuid isikuil, kel puudub tõsine, positiivne otsustawus, pole ridade wahed selged, waid sõnade alumised filmused tungiwad järgmise rea ülemiste filmuste piiresse.

Kui aga mainitud filmused liiga filmapaistwalt pikaks wenitud, ning seejuures isegi wäiksid tähta riiwawad, on nad selgeits tunnusmärkeks, et isikuil wähe selgusetus mõistuses, ning kes ka suurt fantasiaat, (edewust, elawat loomu ja liiga süwenemist realiteeti 4.) wäljenduwad.

Kõik wõib see ka ajutiselt esineda, kui filmused harwemalt ridu riiwawad.

Ka sõnade ülemised filmused segawad tihti ülemise rea alumisi filmusid, mainitud juhusel näitab see, kui käekiri ise weel suur on, et isik suurist asjust kinni haarab, kuid siiski wiib ta nad kõik geniaalselt läbi.

Nüüd vaatleme käefirju, kus samalajal alumised kui ka ülemised filmused üksteisest riivatakse.

Niisugusel korral on see tunnistuseks, et isik ikkagi võib dieti otsusta, olgugi et see fantaasia mõju all sünnib.

See on nõndanimetud reguleeritud otsustamus, mis imbund läbi fantaasia. (Tõsine fantaasia 3.) tuleb nähtavalle, kui mainitud filmused liiga tugevalt, see on: ülemäära riidu riivavad.

Grafoloog H. von H. Busse teose järele on mitmesugune ridade riivamine üksteisega üldse selguse-tuse eht segaduse tunnusemärgiks. Ka järelmõtlemist, [ülesäritust 3. 4.] ja iseloomu mitmealalisust ja ühe-toonilisust võib sääst kindlasti äratunda. Ka võime mõningail korral niisuguste ridade riivamisest mureta iseloomu märgata.

Suhtub ka käefirju, kus sõnad ja read on kokku surutuna, siis on see esinend alati iseloomel, kes mõõ-tupidavad, enesthoidvad, (kokkuhoidlikud 3.) ja kodu-kohaarmastajad.

Liiga kokkusurutud sõnad ja read on sageli ihn-fail iseloomel.

Seewastu, kui aga suured wahed sõnade ja ridade wahel leidumas, kujutavad nad iseloomel, kel selge ot-sustamus, kuis ees toonitime, ja kes liikuwad elus.

Ka tembeldavad laiad sõnade ja ridade wahed pillajaid inimesi.

Kui suurel tähed laiad ja suurte filmusiga on, kusjuures „b“ ja „g“ filmused pitendult leiame, siis on nad (elurõõmsate, 4.) tegewate, fantastiliste ise-loome peegeldajaks.

Ka on neil huwi ilusate fraase ja ülevõleku järele. Samuti on see elawuse, laialise tundmise, enesetunde, mureta oleku ja pillangu näitajaks.

Kiir ja aeglane käekiri.

Käesolewas päättis käsitame lühidalt neid faktirijooni, mis kiirest ja aeglasest käekirjast tunneme.

Tavaliselt olen tähelpanna wõind, et kiiretkirjutud käekirjad alati elawa loomuga, liikuwail, [ettewõttehimulifil, 2.] osawil ja asjustfinnihaarawil inimefil leiduwad.

Kuid aga iseloomud: aeglased, järelmõttelejad, tagasihoidlikud, kohusetundelised ja flegmaatilised kirjutawad rohtem aeglasi käekirju.

Käekirja-ääred ja aadressid.

Käekirja-ääred etendawad ka dieti suurt osa grafoloogilifil juurdlusil, seepärast waatame neid pikemalt, mis ilmuvad mitmesugusel kujul.

Kui kirjutajad mingit rõhtu ei pane wälimuse pääle ehk kokkuhoidlikud on, puuduwad nende käekirjul ääred, nii paremal kui pahemalpool.

Sellewastu, kelle käekirjus nad ülewal ja allproportfionaalselt esinewad, neil on waihterikkus ja heldus alati leidunud.

Ka pillamine, graatsia, esteetiline tunne, toreduse ja wälimusehindamine tulewad kirjutajail nähtawalle, kellede käekirjus paremal kui ka pahemal laiu ääri märkame.

Kuid ühetaolifusetaist äärist, mis näitufets ülal, kas wähe laiemad, feftpaigas wähe kitsamad ehk allpool jälleig laiemaks muutuwad, aimame alati isikute ühetaolifusetat rahawäljaandmist ja liikuwat iseloomu.

Eriti huwitaw on weel niifugune nähtus, kui kirjutaja dieti paberi äärest pääle algab, kuna aga kirja alumised read paljukaugemal äärest on esinemas.

Mainitud nähtust seletatakse sedamoodi, et käekirje omanikud küll tahavad olla kokkuhoidlikud, kuid siiski on neil liiga palju heldust ja samuti rahalisi väljandmisi.

Kuid vastaselkorral, kui ääred esmalt laiemalt efinewad, kuna lõpuks nad ometi kitsamaks jääwad, jutustawad nad meile, et kirjutajail küll (huwi on pilangu järel, 3. 6.) kuid lõpuks saab see ikkagi äravõidetud.

Ka teisiti seletakse mainitud grafoloogilisi nähtusi, kus toonitakse, et isikud küll (püüawad näida, et nad helded on, 3. 6.) kuid kirjutades unustawad nad selle ära, ning nende tõsine iseloom: egoism ja kokkuhoidlikkus tulewad seega selgesti nähtawalle.

Adresse, mis ilusasti kokku säätakse, märkame isikuil, kes wälimuse ja toreduse pääle rõhku panewad, kuna korratult kirjutud aadressid mainitud karaktriante puudusi kujutawad.

Nimed ehk tiitlid, mis peaksid kaugele pahemast äärest kirjutatama, nii et kirjutaja ruumi puudusel on sunnitud järgmisi sõnu, kas kokkusuruma ehk rea alla käänama, tähendawad, et isik on etteaatamatu ja järeelmõtlematu ning end asjusse segab, milledest eemale oleks wõinud hoida.

Mitmesugused käekirje wormid.

On leida nii mitmesugusid käekirje worme, millesid nende wälimuse järele otsustades täiesti harmoonilistks wõib nimeta, kuna ka teisi leidub, millesid mitte-harmonilistiks wõib pidada.

Mis mõistetakse üldse harmooniliste käekirje all, seda küsiwad wahest paljudki lugejad.

Grafolooge arwamise järele on harmoonilised käekirjad tawaliselt niisugused, millede ülemiste ridade

üldine wälimus on täiesti alumiste ridade wormiga sarnane.

Tihhti ei wõida aga nii kergesti arusaamisele jõuda, kas käekirjad on tõesti harmoonilised ehk mitte.

Peab eriti tähelepanelikult ülemisi ridu alumistega wõrdlema, kas neis tõepoolest on erinemist märgata.

On käekiri tõesti harmooniline, siis wõime kindlad olla, et kirjutaja [hingeelu alati ühetaoline, kus ta ükifikud karakterijooned ei waheldu, waid alalises harmoonias ja selguses leiame. 3.]

Kuid harmooniata käekirjad räägiwad selle wastu, et nende omanikel pole mingisugust mõtete selgust ja iseloomu ühetaolust.

Nüüd waatame aga käekirju, mis hästi loetawalt ja selgelt on kirjutud.

Nagu ma jenni olen tähelepanna suutnud, on mainitud käekirje omanikul loomu poolest rahulitud ja selge mõttelennuga, kuna närwilised ja hullumeelsed kirjutawad waewaltloetawaid käekirju.

Üldse tähendawad mitteloetawad käekirjad nende omanike mõtete selgusetu seisukordi ja korratusi.

Silmitseme nüüd käekirju, mis kaligraafiliselt ei kirjutata, waid päriselt isemoodi, kuid ometi ilusasti.

Nüümoodi wõiwad üksi [tugewaltarenend indiwiduaalse tunde, originaalsuse ja waimlise iseseiswusega isikud kirjuta. 3.]

Iseloomel, kel aga puuduwad mainitud karakterijooned, leiame käekirju ikka rohkem kaligraafia mõju all olevat.

Mainitud käekirje wormid wõiwad, kas rohke-malmääril lihtsad olla ehk mõningail juhulil wähe ilustud.

Esimesel korral awaldab kirjutaja omas karakteris lihtsust, lahust, ühekülgist asje austamist ja hari-

dust, kuna teisel tas pretensioon, edemus, wälimuse-, iluduse- ja toredusehindamine ning kirj esile tuleb.

Kui käekirjad korralikult wälja töötakse, räägiwad nad selgesti, et nende kirjutajad pedantismile kalduwad, ning kes hoolikad ja korralikud on, kuna aga hajameelsed ja usaldamatud iseloomud korraltult tähti wälja töötawad.

Samasugusid iseloomujooni, mis korralikust käekirjast aimame, tunneme ka niisugusist käekirje wormest, mis reeglipäraselt wälja töötud, kus neis weel nähtawalle ilmub käekirje omanike ühetaoline hingeelu.

Kuid reeglipärasusetas käekirjas wõime aga kirjutaja liikumat iseloomu arusaada, mis awaldab isiku tähipääljuse puudumist ja korraltust.

Käekirju, mis liiga iseäralikult wäljatöötakse, leiame iseloomel, kes algupärasust, iseäralikku maitset, ekstrawakantsi ja hullustust ilmutuwad.

Müüd silmitseme weel huwitawamat grafooloogilist nähtust, kus käekirja suurus paberi ruumi järele waheldub.

Niisugusel momendil tunneme sest iseloomu, kes painduwa waimu ehk intelligent mõttewiisiga.

Kui käekirjus, nii kõrgus kui kaldumus tähil wahelduwad, siis näitawad nad inimeste pääle, kes kergesti ärituwad ja närwilised on, ning kellede hingeelu alalises wõnkumises leiame.

Ka trükitaoliste tähiga käekirju wõib mõningail korral tähelepanna, kus nad siis maitset, taiduriinteressi ja kirge nende omanikest esile toowad.

Kui isikud arad, närwilised ja kindlusetatad on, ehk kes ka wanaduse ja samuti lehalise nõrkuse all kannatawad, siis kirjutawad nad tihti isemoodi wärisewaid käekirju.

Samuti segamini esinewate ladina ja gooti tähiga käekirjad on kindlaks tunnismärgeks, et

nende omanikud on närwide pörutuste all kannatamas
 Kui suuri tähta väikeste asemel tarvitakse, siis
 kujutawad nad iselooime, kel põhjuseta waimustus on
 esinem.

Kui käekiri igapidi kindla wormiga on, siis rää-
 gib ta selle käekirja omaniku otjustuswõimust, kindlast
 wäljaastumijest, eluosawusest, eneseusust ja julgusest.

Tähi suurus.

Käekirju nimetawad grafoloogid tähi suuruse jä-
 rele mõningaid neist suuriks, teisi väikseks. Suuriks
 peawad nad tawaliselt niisugusid, milledes väikesed tä-
 hed üle kahe milimeetri suured, kuna väikene käekiri
 alla kahte milimeetrit peab olema.

Eriti väikesed käekirju olen palju uurinud ja neid
 sageli wõind tundmusetaid, kalgisüdamlikil, wäiklasil ja
 üksiklasil tähelpanna.

Samuti võib väike käekiri teatawil juhustil
 lihtsa, lahke, rahuliku ja usaldatawa inimese pääle tä-
 helpanu juhti.

Kuid tihti on väikesed tähed ihnsate, waatlejate,
 peenetundeliste ja kriitilise waimuga iselooime käekirjus
 nähtawalle ilmund.

Nüüd juhin aga lugeja tähelpanu suure käekirja
 pääle, mis õieti iseäralikke karaktriiooni ta omaniku
 hingest võib esile lasta.

Sageli võib märgata, et suured tähed [tegewate
 2. 4] inimeste pääle näitawad, kuid tawaliselt peetakse
 õigemaks, et suur käekiri suuremal määral [auahneil,
 (uhkeil 1. 3.) ja walitsushimulifil 4.] iseloomel esineb.

Ometi pole see wäide alati maksuwega.

Tihti on nähtusi, kus õieti äärmised auahned,
 uhked ja walitsushimulifid päriselt väikesid tähta kir-
 jutawad.

Kuid ometi ei wõi me selle nähtuse waral weel otsufelle jõuda, et käsitatawa käekirja omanikul puuduvad mainitud iseloomujooned, waid peame weel teisi tunnusmärke arwesse wõtma, et kindel olla arwamises.

Puuduvad ka teised grafoloogilised tunnusmärke, siis ei leidu tõessti otsitawid karaktrijooni.

Ka on suurte käekirje omanikud suurte tahtmis-tega, nad on elus mõningail juhusel otsustajad ja ettewõtlikud. Ka wälimuse ja toreduse pääle panewad nad palju rõhku.

Mainitud käekirje wormes wõiwad ka heledus, suuremeelsus ja hääsüdamlus nähtawalle tulla.

Inimesed, kes tahawad millegiga, mis nende päis walitsemas, ilma õnnelikuks teha, kirjutawad la suuri tähta.

Tähi kaugus.

Kui tähed liiga üksteise lähedalle surutakse, nimetakse niisugust käekirja kitsaks ehk kokkusurutuks.

Niisugusid kokkusurutuid tähta wõiwad kirjuta ainult tagasihoidlikud inimesed. Nad on järelmõtledjad, alati mõõtupidawad ja enese isandad.

Ka majanduslikult on nad (kokkuhoidlikud, 6.) samuti wõiwad nad kõwasüdamlikud ja wäiklased olla.

Kui tähed liiga üksteise lähedalle surutud, siis on nad ihnsuse ja arguse ilmutajaks.

Kuid isikud, kes elurõõmsad, liikuvad, kes ei tunne end milleski kohustud olewat, liiga pääliskaudselt elu silmitsewad ja mureta päiwi weetwad, kirjutawad kaugelwenituid tähta.

Tihti esinewad suured tähed ka wäga kokkusurutuna, samuti „b“ ja „g“ filmused on kitsalt, niisugusel momendil on nad selgeiks tunnusemärgiks, et nende omanikud on mõõdupidawad, tagasihoidlikud, kartlikud ja lihtsad inimesed.

Ka on see asjaliku, kauplawa ehk õpetud, teaduse huwidega isiku awaldajaks.

Silmused.

Lõpetades päätüki „Tähi kauguse“ üle, ajame nüüd filmuste ükfilasjalisele juurdluselle ja waatame, mis wõime nende mitmesugusist joonistusist äratunda.

Tähi alumised filmused, mis ülesse ei tõmmata, waid kergelt pahemalle paisatakse, on tihti momentilise otsustuswõimu tegewusetuse ilmutajaks. Ka on see märk jageli egoiste juures ette tulew.

Kui „f“ ja „g“ filmused otsejoones allatõmmatakse, wõime neist isiku waimlist iseseiswust ja haridust äratunda.

Kui samal joonistusel lõpus aga suur nurg nähtawalle tuleb, on see kindlaks tunnusemärgiks kirjutaja edewuse ehk hariduse pääle, kuna wäiksema haagi esinemine on isemeelsuse peegeldajaks.

Kui inime kalduw on kas ajutiselt ehk alaliselt (fantastikasse, siis joonistab ta tihti tähi ülemised ja alumised filmused ümaralt ehk paisunudult 1. 3. 5)

Tuleb ka ette, et „d“ filmused fantaasia pääle tähendawad, kui nad paisunudult, suurte filmusiga kirjutakse.

Silmused, mis rohkem kokkusurutuna ilmuwad, on alati luulewaesil iselomel esinemas

Sellewastu inimesed, kes (liiga tundmusteärituste all kannatawad ja materjaaliste huwidega on, 3.) kirjutawad filmused kokkusurutuna, kusjuures nad isegi tindiga täidetakse.

Täiesti ühtesulavad filmused, mis moodustavad kui õigeid tõmbeid, on kärmuse, osavuse, otjustusvõimu, (kainuse ja asjalikkuse näitajad. 2.)

„t,“ kui „l“ ülevalt ümaralt joonistud, tuleb samuti [suulerikkail 1.] isikuil nähtavalle.

Kui read avarad ja neil näituseks ainult ülenised filmused pikemalt kirjutakse, kui alumised, ilma et nad seejuures järgmisi ridu riivaks, tunneme neist, et isik rohkemal määral (vaimliste intereesse 6) poole kaldub ja ideaalsusele pühendub.

Ümberpöördukt, kui aga inimesil (praktilised, ärilised ja tehnilised 1.) huvid, kirjutavad nad suuremal määral pikemaid alumisi filmusid.

Kui „b“, „g“ ja „f“ filmused väikeste tähi liinist, nii päälmisest kui alumisest ühetaolisest pikkusest üle ulatavad, jutustavad nad meile alati kirjutaja [mitmekesisest tegemusest. 3.]

Riisugused inimesed vaatavad ümber ja neil on anne teisi organiseeri ja korralda.

Kui ülemised filmused waheldamisi kord kõrge- mad ja madalamad on, avaldavad nad, et isik mõningais asjus kainelt ja asjalikult esineb, kuna teisis ta seewastu ümberpöördukt wälja astub.

Eilmused, mis allpool katkenewad, tähendawad L. Meyeri raamatu järele ätiliste iseloome pääle, kuna H. von H. Busse jeda märki waimlise ja tehalise kannatuse juures arwab esinewat.

Samasugused filmused, milledele aga otjad sisse- käänatuna leiame, on warjawil ja kinniseil iseloomel ilmunud.

Iseäralikud filmused, mis teiste tähiga ei seota, waid ümber pööratakse, wäljendawad isikuid, kes [domi- neeri seltskonnas armastawad 3.] ja teisist ärarippu- matuina esinewad.

Samasugused filmused, kui nad liiga ümber käändakse, ilmuvad alati tugevaltarenend edewusega iseloomel.

Ristjooned.

Ristjooned, mis „t“ tähil esinemas, on eriti tähtsad tunnusmärgid, mis määravad inimese tahtejõu suurus, samuti ka muud iseloomu tugewid ja nõrku külgi, nii näit: ettewõtlikkust, energiat, otsustuswõimu despotismi, elawust ja ätilisust

Inimesed, kes [elawa loomuga, kannatamatud ehk ätilised, 3.] kirjutawad „t“ põikjooned ikka pikendult, kuna aga isikud, kes rahulikud kõigis omis joo-wides, joonistawad ristjooned sellewastu lühendult.

Kui aga ristjooned õrnalt paberile wisatakse, wäljendawad nad alati isikute [nõrka tahtejõudu ja energiatust. 3. 5. 6.]

Kes aga tugewa tahtejõu ja energiaga, need ei kirjuta sarnasid õrnu põikjooni, waid nad suruwad tugewalt pääle, mille tõttu neil joonistused tugewatena ilmuvad, mis seega wastawad nende iseloomele.

Kui käekirje omanikud elawa loomuga, kuid seejuures tugewa tahtejõuga, siis kujutawad nende käekirjus „t“ põikjooned pikke ja tugewid tõmbeid.

Sellewastu, kui isikud tahtejõuetud, kuid elawa loomuga, siis moodustawad nende risttõmbed pikke ja peenikesi joonistusi.

Küüd waatame risttõmbeid, kust iseloomel rahulikke ja samalkorral tahtejõuetuid, teisel energia ja otsustuswõimuga tunneme.

Siin märkame kahesugusid tõmbeid, esimesel juhul ilmuvad nad lühikestena ja peenikestena, kuid järgmisel seewastu lühikestena, kuid tugewatena.

Põitjooned, mis alguses tugewad, ning lõpus terawnewad, jäädes selkorral lühikesteks, on tavaliselt pillkajail, tülitsewail ja paindumatuil iseloomel, kel energia tihtigi ilm wastupidawuseta. Ka on niisugused inimesed sageli kriitilise waimuga.

Kui samasugused risttõmbed oga pikaks tõmmatakse, on nad enamasti ikka kurjade iseloomu tunnusemärgeteks.

Grafoloog H. von H. Busse ei räägi midagi wiimaseft näituseft, waid toonitab järgmiselt, et terawnewad põitjooned samasugusid iseloomu peegeldawad, kui see L. Meyeri teoses esinemas ja mida praigusel momendil käsitime.

Sellewastu aga risttõmbed, mis pikemalt kirjutakse ja otsas tugewalt lõpewad, kujutawad L. Meyeri teose järele isikute brutuaalsust ja hoolimatust, kuna samasugused ristjooned ka otsustuswõimu, energiat ja wihastust tembeldawad.

Kõiki mainitud iseloomukülgi tunneb H. von H. Busse ühest tugewuwest põitjoonest, kuna ta aga nende pikkusi ometi ära ei määra.

Kui „t“ päälmised jooned wäikeste haakidega lõpewad, räägiwad nad meile selgesti käekirjaomaniku (isemeelsuseft 3. 6.)

Criti huwitaw on juhtumine, kui risttõmbed ülespoole „t“ tõmmatakse, niisugusel momendil wõime kindlasti äratunda, et isikud enese autoriteeti tahawad maksma panna.

Üldse armastawad niisugused inimesed wõimuse pääse, kus wõitfid isandatena esineda ja teisi walitseda.

Ka wõiwad mainitud isikud türanniseeri omi ümbritsewaid inimesi. 1. 3. 6.

Iseloomel, kes walitshimulised, kuid ilm energiata, kujutawad nende „t“ ristjooned pikke, õrnu ülalpool tähti olewaid tõmbeid.

Mainitud grafoloogilisi märke olen intiimimail kui ka tundmatuil inimesil sageli wõind märgata ja neid omadusi samuti kogemuslikelt konstateeri.

Õõitjooned ehk „d“ filmused, mis lāngus pahemalt paremale ülespoole tõusewad, on alati opositiivoonilisel ja tülitsewail iseloomel.

Waatame nüüd neid käekirju, kus „t“ päälmişed tõmbed lāngus kohe allapoolē kalduwad.

Tāhendud korral ilmutawad nad alati [kangekaelseid ja isemeelseid iseloomu. 2.]

On ka juhtumusi, kus „t“ ristjooned kord tāhest, kas paremale ehk pahemale paisatakse, esimesel korral wāljendawad nad inimesi: (otsustuswõtmulisi, ettewõttehimulisi, 4) tegewid, elawaid ja kannatamatuid, kuna teisel nad sellewastu: [kartlike, 6.] järeilmõtlejaid ja otsustuswõimetuid tunda annawad.

Kui „t“ ülewal kui all mingit tõmbet ei kirjutata, siis on see täielise otsustuswõimetuse ja järelandlikkuse tunnusmārgiks.

Mitmesugusis wormes esinew „t“ on ühetaoluseta tahtejõu ilmutaja.

„i“ punktid ja gooti „u“ päälmişed tõmbed.

Ufudes ses päätükis leiduwate andmete waatlusele, pean siin toonitama, et „i“ punkte säädmised haruldawamaid ja hurwitawamaid karaktrijooni peegeldawad, ning seega lugeja neid praktilisel juurdlusel eriti filmas peats pidama.

Waatame neid tähendusi, mis aimame „i“ punkte seisust, kui nad madalalle säädatakse.

Pāris madalal olewaid punkte märfame inimesil, kes rohkemalmāärar tõmmeelselt, lainelt ja [asjalikult 2.] wālja astuwad.

Nad on elus hoolsad, korralikud, punktipäälsed ja ettevaatlikud.

Kuid isikuil, kes nõrga loomuga, (tergesti äritu- wad 3. 7.) ja rahutud on, ilmuvad „i“ punktid kõrgelepaifaluna.

Samuti (unistust 5.), äritust ja [idealismi 6.] wõime kõrgelepaifalud „i“ punkttest wälja lugeda.

Nüüd waatame „i“ punkte, mis paremale wi- fatakse.

Niijugusel korral on nad alati (ettewõtteminu, 2. 4.) elawa loomu, kannatamatuse ja (otfustuswõimu kujutajaiks. 4.)

Sellewastu iseloomud, kes tagasihoidlikud, järel- mõtlejad, tagasiwaatajad ja kartlikud, paiskawad punk- tid tagasi pahemalepoole.

Inimesed, kes elawa loomuga ja karmad, unu- tawad tihti punkte tähi kohale suruda, kuid suuremal- määral tuleb see pääliskaudseil, hooletuil ja korratuil iseloomel nähtawalle.

Punktid, mis õrnalt paberille surutakse, on sa- muti [nõrgul ja ideaalseil 6.] inimesil esinemas, kui see kõrgelepaifalud punkttest o: arusaadaw.

Kui punktid tugewalt wälja töötakse, wõime neist tunda kirjaomaniku (tugewat tahtejõudu 3.) ja mater- jalisimi.

Kuid liiga tugewaltsurutud punktid, mis tihti mõningais käekirjus nähtawalle ilmuvad, on originaal- seil ja samuti hullumeelseil esinemas.

Romafarnased „i“ punktid on alati liiga are- nend (elawa loomuga 4.) isikuil leidunud, kuna aga rõhutaolised punktid kirjutaja waimlist iseseiswust wäl- jendawad.

Waatame nüüd „u“ päälmissi tõmbeid, mis meile samuti tähtsad on, kui gooti tähiga käekirju juurdleme.

Päälmised tõmbed, mis allpoolt awatuna leiame, on salalikkuse tunnusemärgiks, kuna finnisjed tõmbed, mis kui rõngaid moodustawad, on finnisuse ja wale-tamise tembelajajaks.

Kui aga „u“ päälmised tõmbed paremalt pahemalle tõmmatakse ja seejuures lahtiseks jääwad, siis tunneme neist, et nende omanikud on loomu poolest wõitlusihimulised.

Spiraalitaoline „u“ päälmise tõmme, mis mõningais käekirjus nähtawalle ilmub, on kujutanud elawa loomuga ja humoristlikke iseloomu.

Samad tunnusemärgid, mis sõnade ette kirjutakse, on ettewaatuse ja umbusalduse pääle näidanud.

Sõnade algjooned.

Dieta harwa on käekirjus sõnade algjooned iseäralikes wormes leidunud, kuid siiski wõib neid mõningais sõnus päris wäljakujunenuna tähelpanna.

Mii näituseks: algjooned, mis suuril tähil haakidena esinewad, on iseloomel märgata, kes rahalisest küllusest iseäralikku mõnu tunnewad, ja kel samuti egoism on sageli nähtawalle ilmud.

Kuid punktitaolised surumised, mis paljude sõnade algjoonil tihemalt esinewad, on eriti filmapaistwalt leidunud ettewaatlikel ja tagasiwaatajail inimesil.

Algjooned, mis poognataoliselt pahemalle pööravad, on alati sõbralikult wastutulewate iseloomu ilmutajajaks, kuna jooned, mis aga rea liinini ulatawad, kangekaelseid ja wisaid inimesi tembelawad.

Kui aga samad algjooned pitaks wenitakse, räägivad nad meile selgesti kirjutajas arenend (wastuwaiblewast iseloomujoonest. 3.)

Müüd waotame aga käekirju, kus mainitud algjoonil wäikesed haagid esinewad.

Miisugusel juhusel tunnistawad nad meile, et isikud [wastuwaidlemistes liiga kannatamatud on. 2.]

Algjooni, mis suuril tähil on sissepoole pöördud, märkame käekirje omanikel, kes elawa ja rõõmsa iseloomuga.

Kuid samasugused algjooned, mis sissepööramisel peatama ei jää, waid weel ülesminnes tähi algjoonist läbistuwad, ei awalda üksnes isiku rõõmulikust, waid ka huumori.

Tihti on käekirju, kus algjooned esimeste tähile alla joonistakse.

Wainitud juhusel on see iseloomel esinew, kes alati rääki armastawad, seejuures punktipäälsed on ja tihti löömiseks walmis seiswad.

Ka (jääwad nad omi arwamistele kindlaks, uskudes nende õiglusesse, kus isegi rufikalöögid seda sageli neil kinnitawad. 2.)

Täiesti ilm algjoonteta käekirjad on grafoloog H. von H. Busse arwamisel ettewaatlikel, tagasihoidlikel, kokkuhoidlikel ja lihtsail inimesil.

Sõnade lõputõmbed.

Käesolewas päätükis käsitan üksikasjaliselt sõnade lõputõmbeid, mis kindlalt kirjutaja sihte ära määrawad ja seega väga tähtsad andmed on grafoloogilisel juurdlusil.

Tavaliselt on esinemas lõpujooned mitmesugusel kujul, mõningail korral tulewad nad nähtawalle, pea pole neid sugugi olemas.

Päriselt ilm lõputõmmeta sõnu wõime märgata inimesil, kes majanduslikult (kokkuhoidlikud, 4. 5. 6.) ehk üldse wõiwad nad samuti mõötupidawil, ettewaatlikel ja lihtsail inimesil puudu.

Sellewastu aga pikenduid lõpumärke wõime jageli tähelpanna heldeil ja awalikel inimesil.

Kui nad seejuures aga nõrgalt on surutud, jutustawad nad meile isitu nõrkusest ja järelandlikkusest.

Sellewastu, kui lõpujooned otsades jämedalt lõpewad, wõime kindlad olla, et nende kirjutaja energiat, otsustuswõimu ja wihastust enesest nende läbi tunda lasseb.

Kui aga samasugused lõpumärgid ülesse wisa-takse, aimatakse neist alati tooreid ja hoolimatuid inimesi.

C. Roningeri raamatus tähendakse, et ühetaolisel jämedad lõpujooned otsustajaid ja julgeid isikuid esitawad, kuna lõpus jämenewad joonistused brutuaalseil, see on; loomalikel, tooreil ja weel wõitlushimulisel inimesil leiduwad.

See kõik on wastu wõetaw, kuid H. von H. Busse toonitab ometi wähe teisiti, kus ta paksenewas tõmbes, pääle otsustawuse, energia ja wihastuse, weel hoolimatust ja brutuaalsust, see on: toorust ja loomalikkust wõib äratunda.

Siin on see ühes tõmbes kokku wõetuna, kuna aga Roningeril see kahest isesugusest joonest arusaadaw.

Isiklikult pean ma ikka Meyeri teoses esitud näiteid tugewist lõpumärgest õigemaks, sest H. von H. Busse jätab wõitlushimulise inimese märgi näitamata, mis aga Meyeril on esinew, nii umbes lõputõmme, mis mõõgalööki moodustab.

C. Roningeri toonituse järele tuleb aga wõitlushimu tihti jämedas lõpujoones nähtawalle.

Ometi jääb see õigemaks, et ülesminew lõputõmme, mis otsas on jämenew, jutustab meile hoolimatusest ja toorusest, kuna samasugune tõmme, mis ülespoole ei paisata, energiat, wihastust ja otsustuswõimu peegeldab, kuna aga mõõgalööke moodustawad

Lõpumärgid võitlushimu võivad aimata "lasta, mis C. Koningerial pakkuist tõmbeist arusaadaw ja H. von H. Busse'l sugugi ei esine.

Päriselt järsud tõmbed, mis ilm tugewnewate lõputeta esinemas, võivad selget ja kindlat tahtmist isikuisi tunda anda, kes niimoodi kirjutawad.

Kui lõpujooned poognataoliselt üles paisatakse, on nad otsustuswõimetute inimeste tunnismärgeteks.

Müüd filmitseme lõpumärke, mis iseäralikult kirjutakse: alguses paisatakse nad wähe paremalle, kuid peagi tõuswad nad ümarate poognadena ülespoole, ning nende ülemised otsad pööravad seejuures tagasi pahemalle.

Niisugused joonistused on leidunud inimesil, kes alati (eneste pääle mõtlewad, kes ainult kõiki oma kasuks püüawad teha 1. 4. 6.)

Kui lõpujooned pikalt paremalle jookswad, ning siis üles paistuwad, et paremalle tagasi pöörata, räägivad nad meile, et isikud küll (pillajad, 4.) aga kõik raiskawad nad ainult eneste huwide ja naudingute tõttu.

Wäikesed haagikesed, mis tihti tõmmete lõppudes, kas üles- ehk allapoole käändud, näitawad inimeste isemeelsuse ja wihaduse pääle, mis ärilises ehk waimlises elus esinewad.

Siin võiwad jooned, kas pikalt joonistud olla ehk täiesti puududa. Wiimasel juhusel ilmuvad lõputõmbed siis ainult wäikestena haakidena.

Lõpujooned, mis tagasi on pöördud ning wäikeste tähi kõrgusest weel üle tõuswad, tähendawad Meyeri ja Samini teosis inimeste pääle, kel otjustawus küllalt tugew pole.

Mõõgataoliselt ülesminewad lõpumärgid näitawad Meyeri teoses järside ja tülitsewate iselõome pääle, kuna H. von H. Busse toonitab, et niisugused

joonistused (pilkajaid, mõitluselismalmisolewaid, 4.) sõnaosawid ja kriitikuid awaldawad.

Mõlemil neil on õigus, kuna Busse'l see märk rohkem laialisemate tähendusiga esineb.

Täiesti õigeid nurke moodustawad lõpujooned, mis pääle selle weel pikaks wenitud, ilmuwad walitshimulisiil, tülitsewil ja eksklusiiwseil iseloomel.

Samuti tähendawad need lõpujooned inimeste pääle, kes aumehelikult wälja astuwad.

Täiesti õiged, kuid lühikesed lõpujooned on alati kindlail ja õigemeelseil inimesil leidunud.

Nüüd waatame lõpumärke, mis madalad ja ümaralt on joonistud.

Niisugused märgid on [järelandlikkuse, 5.] (tasanduse ja pehmuse, 2.) kaastundmuse ja armulikkuse tunnusmärgeks.

Kui aga samad joonistused rohkem ülesse tõuswad, räägiwad nad isikute wähesest äritatawast loomusest.

Kui neil joonistusiil aga lõppudes wäikesed punktukjutawad märgid nähtawalle ilmuwad, on nad selgeiks tunnusmärgeks, et isikuil armulikkuse juures samuti egoistliised kalduwused filmapaistwad.

Lõpujooned, mis lotitaoliselt ülesse wijatakse, ning seega weel terawalt lõpewad, on wihastawate ja järskude iseloomel kujutajaiiks.

Kui need märgid sõnade wiimiste tähiga geometrilisi terawaid nurke moodustawad, on nad terawate, kõwade ja wastupanewate iseloomel juures esinewad.

Sageli pöörwad need jooned mitmesugusis käekirjus ülespoole, kus lõpewad weel terawate otsadega, niisugusiil juhusiil tembeldawad nad optimistliisi ja lõbusaid inimesi.

Täiesti otsejoones paremalejooksivad lõpujooned on ilmutand otsustuswõimulisi, iseseiswaid, ärarippumatuid ja õiglasi isikuid.

Tihti on käekirju, kus lõputõmbed ridade alumisest liinist allapoole langewad, niisugusel momendil on nad ajutise wäsimuse tunnusemärgeks.

Ka wõiwad lõpujoonte langemised lootuseta seisuforda isikute juures ilmuta, kes niimoodi kirjutawad.

Sageli on iseloomu käekirjus, kes alati waikiwad ja kaniised on, liiga pikaks wenitud lõpujooned, kuna aga keskmise pikkusega lõputõmbed heldust kujutawad.

Kui ridade lõppudes tõmbed filmapaistwalt pikaks wenitud, siis on nad suure ettewaatuse, järelmõtlemise ja uskmatusse wäljendajaks.

Üldse peab lõputõmmete juures kõiki peensusi punkt-päälselt tähelepanema.

Alati ei tule nad niimoodi ette, kui neid käsitime, waid nad ilmuwad mitmesugusel kujul ühendades eespool esituid üksikasju.

Seepärast on tähtis igasugune wahetord nende juures, waates nende sihte, liikumisi, pikkusi, laiusi ja tugewusi, ning alles siis anda otsustaw resultaat.

Üksikud tähed.

Üksikud tähed on mõningail korral õieti tarwilikud, kui käekiri ta omaniku karakterijooni wähe lasew nähtawalle ilmu.

Wautame nüüd suuri tähta, mis minult on weel fõrd peensusteni isikute juures konstateeritud.

Kui inimesed loomu poolest hoolsad, rahulikud ja mõõtupidawad, kirjutawad nad loomusunnil mõlemad tulbad „M“ tähel ühefõrguselt.

Kui aga esimene tulp mainitud tähel fõrgem on

jõunistud, kui järgmine, samuti ka „S.“ „U“ ja „B“ tähil, siis tunneme neist selgesti isiku iseseiswust, enesetunnet ja [uhkust. 3.]

Inimesed, kes lihtsalt ja mõõtupidawalt eluswälja astuwad ning kõigile lahkust üles näitawad, kirjutawad suured ja ka väikesed tähed „b“, „d“ ja „f“ ühetaolises kõrguses.

Kui aga isikud tegewad, iseseiswad ja (uhked, 6.) samalajal ka õiglased ja ümberwaatajad ehk fantaasiaarmastajad, siis ulatawad neil suured tähed „b“, „d“ ja „f“-ist üle.

On nad aga väiksemad, kui väikeste tähi filmused, siis tunneme neist isiku wäheedenend fantaasiat ja samuti wälisist wagadust.

Kui pahemad alumised filmused „B“ „D“ ja „F“il seisawad ülalpool ridade liini, näitawad nad enesemeeldiwuse, enesetunde, [uhkuse, 1.] ja liikuwuse pääle.

Tähed, mis sõnade lõppudes wäikseks lähewad ja tihti meile waewalt loetawad on, on esinenud mõõtupidawil, finniseil ja ettewaatlikel iselõdomel.

Ka on niimoodi kirjutajad isikud kawalad, (sala-likud, 4. 5) läbitungimatu waate ja wahwusega.

Samuti wõiwad inimesed, kes sõna lõpus olewad tähed wäiksest kirjutawad, kui rahwas ütleb: „terge käega“ olla.

Ka paistab niisuguses käekirjas filma ta kirjutaja suur ruttamine, kiirus, tegewus ja kannatamatatus.

Inimesed, kes milleski ei tunne endid kohustud olewat ning mureta päiwi weetwad, kirjutawad sõnade lõppudes olewad tähed paljusuuremalt.

Üldse on niisugused isikud lapsikud, usaldatawad ja naiwid.

Iseloomud, kes tihti (rahutud ehk kergesti äritatawad ehk üldse närwilised on, 3) kirjutawad alati ühetaolSusetas kõrguses olewaid wäikseid tähta.

Niisuguste ühetaolSusetas kõrguses olewate tähiga käekirju olen tihti wõind tähelpanna ja nende omanikke alati närwilikkuse all kannatamas leidnud.

Ka tihti tuleb esile, et uhkeil, enesthindawil ja kõrgi waimuga iseloomel üksikud wäikesed tähed, näit. : „e“, „r“ ja „s“ teisist filmapaiStwast kõrgemalt wäljatöötakse.

Samuti wõib sageli tähelpanna niisugusest tähi teisust ta omaniku fantastilist ja äritatawat iseloomu.

Nüüd waatame aga niisugusid tähta, mis alati on kindlate tähendusiga esinenud.

Niisugusist tähist on „E“ ja „W“, millel mõlemil nende lõpujooned teiste tähiga ei seota, waid pahemalle tagasi pöördakse.

Nad on leidunud alati egoistlikel, enesthoidwail ja enestjumaldajail iseloomel.

Kui aga mainitud lõpujooned „W“ ja „E“ juures pahemalle pöördakse, tähist läbistuwad ja allapoole kalduwad, et paremalle tagasi paistuda, on see niisugusil inimesil märgataw, kes egoismist wõitu saawad ja wäliselt näida suudawad, kui ei hooliks nad enestest, kuid kõik see ei sünni nende juures ometi alaliselt.

Kui mainitud „E“, samuti ka teised suured tähed teiste tähiga seotakse, on nad kawaliselt isikute juures esinenud, kes wähe enesearmastust ja enestehoolimust tunda annawad.

Sageli olen tähelpanna wõinud, et uhkeil, enesetundelisil ja enesemeeldiwail isikul „W“, „E“ ja

„R“ lõpujooned sidumatult otse ridade liinist olla langewad, et siis poognataoliselt sõnade alla paiskuda.

Tihti on käekirju, kus „R“ ja „B“ ülemised otsad kõrgele wifatakse ja poognataoliselt üle sõna tõmmatakse.

Niisugusel hetkel wõib kindlasti uskuda, et meil tegemist on uhtete, enesthoidwate ja domineeriwate iseloomega.

Kui inimesed tegewad, ettemõtlikud, hooljad, kaadedad ja edewad, ning püüawad kõrgele jõuda ja teistele meelsti, kirjutawad nad wiimase tulba „m“il paljukõrgema, kui esimese, kui ta suure tähe asemel on tarwitud.

Ka mõningail korral on leidunud, et „m“ esimene tulp on kõrgemalt joonistud, kui järgmised tuldad, siis on see alati aristokraatseil uhkeil isikuil silmapaistwalt esinenud.

Nüüd vaatame käekirju, kus mainitud tähe keskmine joonistus paljulühemalt kirjutatakse.

Niisugusel korral wõib ta kirjutaja rahulolekut enese ja ta warandusliku seisukorraga näida.

Kui sama tulp aga pikemalt on kirjutud kui teised, siis räägib see isikust, kes awaldab uhkust, ainult oma suurema ameti ja aukraadi tõttu.

Wäikesed tähed „a“, „o“ ja „g“, kui nad ülewalt lahti jäetakse, on (awalike 6.) ja kohusetundmatute inimeste tunnusmärkeks.

Ümberpöördult, kui mainitud tähed kinniselt ilmuwad, tähendawad nad isikute pääle, kes punktipeälised, ettewaatlikud, (kinnised, 3. 5.) waikiwad ja õiglustad.

On ka käekirju, kus „a“ ja „o“ alt lahti jäetakse, mis alati inimesil leiduwad, kes ilmuwad meette maskeerituna.

„A“st, mis laialt ja paisunult kirjutakse, tunneme mõningail korral tugewaltarenend kujutuswõimu, kuna teatawil juhusel taast tundelust aimame.

Kui samal tähel ristjoon õigesti üle tõmmatakse, annab see selge pildi ta kirjutaja kindlusest ja waimilisest tundeist.

Wäikesed „a“ ad, mis tihti suurte asemel tarwitakse, on sageli lihtsate iseloomu käekirjus filmapaistwad.

Kui aga samasugused „a“ ad mitmesuguste kriipsude ja joontega ilustakse, räägivad need tähed selgesti nende omanikus leiduwast originaalsusest.

Ka „B“ on tähtsamast tähest grafoloogias, mis rohkem alalise tähenduslega esineb.

Kui mainitud täht trükitähtaoliselt wälja tõttakse, siis on see ilusate kujude- ja kehadearmastajate inimeste käekirjus nähtawalle ilmuw.

Kui sama täht aga kaligraafiliselt on joonistud ja ta tõmme õiget joont kujutab, mis ülewalt rea liinini tõmmatud, siis on see uhkuse awaldajaks.

Tähed „m“ ja „n“, kui nad nurgeliselt kirjutakse, näitawad meile, et tegemist on kõwasüdamliste, paindumatute ja äritatawate isikutega. 4.)

Niisugused käekirjaomanikud on enamasti külma, järju ja egoistliku iseloomuga.

Tihti wõib nurgeline käekiri uhkuse, äkilisuse, terawa wäljaastumise ja tooruse pääle tähespanu juhlida.

Samuti energiat wõime niisugusest „m“ tähe wäljatõõtamisest tihti äratunda.

Moti peab järelkaaluma, mis „m“ meile käsitatawas käekirjas punktipäälsest aimata lasseb, wõttes arwesse ka mitmesugusid teisi grafoloogilisi tunnusmärke.

Inimesed, kes (pehme, tasase, 2.) järelandliku ja [nõrgu loomuga, 6.] kirjutawad tähi „m“ ja „n“ ülemised otsad ümaralt, kuna „m“ ja „n“, mis alt ümaralt kirjutakse, on häädule kalduwail inimesil esinew.

Ka on nad [tasased, fantaasiaarmastajad, 5.]
kaastundelised ja aitavad teisi alati nende kriitilises
seisukorras.

Samuti tänulikkus tuleb neis nähtawalle, kui
teegi neile wastutulelik olnud.

Kõigiti on nad sõbralikud, järelandlikud ja ra-
huarmastajad inimesed.

Üldse on niisugused iseloomud suuremeelse, pehme
ja osawõtliku südamega.

Praktika.

Algmõisted praktilisest metoodist.

On tingimata tarvilik, et lugeja, omandades teooria, järgmisele katsele asuks.

See katse võiks niimoodi sündida, et miskit karaktrijoont paljuist tunnusemärgest saaksime.

Paljud grafoloogilised iseäraldused, nagu nägime, kujutavad iseloomu: „elavust“.

Soowides nüüd „elavust“ kujutella, peame neid grafoloogilisi vorme koondama, mis üheskoos mainitud iseloomu annavad.

Wõime nüüd igasugust iseloomujoont mitte ühe, waid paljude andmete waral kujutella, siis on meil raskem samm praktikas wõidetud.

Mainitud õppewiis suudab küll psühhitat osaliselt selgita, kuid ometi ei wõi me uskuda, kas resultaati alati õige on.

Waatame siis mu uut meetodi järgmises päätükis.

Mu uue praktilise meetodi põhimõte.

Suuremas hulgas grafoloogilises teosis pole praktilisi meetodeid püütud ära seleta, eht jälle mõningais pole neist sõnagi lausutud.

Kui ongi neist mõndagi kirjutatud, siis on seda järgmiselt awaldud, et grafoloog üheainuma märgi päale ei peaks toetuma, waid teiste grafoloogiliste iseäralduste ärarippuwust, harmooniat silmas peaks pidama.

Tõepoolest on see küll kõigiti õige, kuid selle wäheste teadmisega ei wõi me ikkagi suuremaile grafologia säadusele lähineda.

Me wõime küll käekirjast psühhitat osaliselt tundma õppi, säades teatawat hingeelufülge mitmesuguste grafoloogiliste iseäralduste waral loffa, kuid kas see

karakteristika õige on, ei või me ometi täiesti kindlad olla.

Ei ole sest küllalt, et üht ehk paart iseloomujoont teatavast grafoloogilisest tunnusemärgist arveste võtame, vaid tähtis on see, kui suures arvus karakterjooned ühe grafoloogilise tunnusemärgi juures esile ilmuvad, ehk õigemini, on tarvilik arusaamisele tulla, „misugusid iseloomujooni“ üks ehk teine worm võib punktipeälsest teatavas käekirjas esile tuua ja „misugusid“ mitte.

Ragu ju teada on, on igal käekirjajormil õieti palju erinevaid tähendusi, kuid igas käekirjas ei ole nad kõik maksusega, vaid saavad teiste worme, märke waral ümberlükatud.

Et nüüd kõigiti tudmaõppi, misugusid karakterjooni üks ehk teine worm punktipeälsest esile toonud, tahan siin oma leidu: „Wastuwaidlewate teooriate analüüsi“ lühidalt esitada.

Näide „Wastuwaidlewate teooriate analüüsi“.

Ragu teose teorias nägime, tähendab pikalewenitud käekiri liikuma, elawa loomuga, hooletu, pääliskaudse, pillaja ja helde inimese pääle.

Et kindel olla arwamises, mis niisugune käekiri wäljendab, silmitseme, kas liikuma ja elawa loomuga pääle näitawad tunnusemärgid, näit.: komasarnased „i“ punktid, pikad alumised filmused ja kiir käekiri esinewad.

Ei leidu neid aga mitte, siis võib wenitud käekiri ülejäänuid iseloomu kujuta.

Leiame aga korralikkust ja punktipeälsest peegeldawaid tunnusemärke, näit.: „i“ punkte, mis korralikult on säätud ja samuti, kui „a“ liialdi lahti ei

jäeta, ning tähed, mis korralikult wälja töötakse, siis jääb ainuke wõimalus, et käekiri pillamist ja heldust aimata lasseb, kui seda teised samu iseloomu wäljendawad tunnusmärgid tõenda wõiwad, näit : kui äär kirjalt laiemaks minew ehk sõnade lõppudes keskmise pikkusega jooned ilmuvad.

Õsinewad pillamise ja helduse tunnusmärgid tõesti, siis awaldatawad wenitud tähed käekirjas üksnes mainitudid karakterijooni.

Tihthigi wõib wenitud käekiri ka kõiki iseloomujooni korraga tunda anda, mis kuuluvad ta wormile, arwesse wõttes ka teisi grafoloogilisi iseäraldusi.

Praktilised juurdlused

Õsinene praktiline katse (tab. 1.)

Selge käekiri — intelligent mõttewiis.

Seotud tähed, wahelduw surumine, pikemad alumised filmused — praktikant.

„t“ ristjooned pahemal — järelemõtlemine.

— „—“ paremal — otsustuswõim, ettewõtteminu.

Madalalle säätud „i“ punktid, } — realism.
keskmine surumine, seotud käekiri. }

Paisunud „l“ filmused — fantaasia.

Ämarik „m“ — järelandlikkus.

Tagasipöördud lõpujooned — egoism.

- Längus ja wähe surutud käefiri. } — ätilsus.
 Pitad „t“ ristjooned
 Korralikult säätud „i“ punktid — korralikkus.
 Seotud „i“ punktid — teraw arusaamine, loogika.
 Rõrgel „t“ ristjooned — despotism.
 Iseäralik „Q“ filmus — tõrkus, uhkus.
 Wiimne täht sõnas pahemale kalduw — tagasihoidlikkus.

Teine praktiline katse (tab. 2.)

- Sõnad seotult — ühekülgsus
 „i“ punktid ja „d“ filmused seotud teiste tähiga —
 teraw pilk, loogika.
 Ühtjoont moodustawad filmused. }
 Madalolle säätud „i“ punktid. } — kärmus, asjalikkus.
 Seotud käefiri.
 Ümarad lõpujooned sõnul — pehmus ja lasandus.
 „m“ id ülevalt ümarad — — — — —
 Sõnule allajootswad algjooned haakidega. — kangekael-
 sus, paindumatu usk oma õigusesse.
 Suur käefiri. }
 Seotud — — — — — } — praktikant, loogik.
 „i“ punktid paremal.
 „i“ — — — seotuna paremale säätud — loogiline mõt-
 telend.
 Suur käefiri — uhkus.
 „m“ id osalt nurgelised — järsk iseloom.
 Längus käefiri — ätilsus.
 Allalangewad „t“ ristjooned — isemeelsus, kangekaelsus.
 Suur käefiri. }
 Paremale paisatud „i“ punktid. } — tegew isik.
 Liikuw käefiri.
 Restmine surumine tähis.

Kolmas praktiline katse. (tab. 3)

Ühepikused ülemised ja alumised filmused — mitmekesine isik.

Wahelduw surumine.

Paremalle paisatud „i“ punktid.

Seotud käefiri.

} — tegew isik.

Esialt wajuwad, pärast tõuswad read — lootusetalt tööle ajumine, kuid töö juures suurenew energia, ning ettewõtte teostamine.

Ülemised ja alumised filmused riimawad tugewasti ridu — fantaasia, ülesäritus.

Sõnad sünnitawad spiraalitaolisi ridu — kawalus, salalikkus.

Ühetaolisueta tähi kõrgus — wähene närwilikkus, rahutus, äritus.

Tähi wahelduw kaldumine — rahutus, mõistuse ja tunnete wahel walitsew wõitlus.

Pikad „t“ ristjooned — äkilus, äritus, wähene elaw loomus.

Mõningad „t“ ristjooned kõrgemal: tähe ülemisel äärel — autoriteet, despotism.

„t“ ristjooned õrnalt surutud — tahtejõuetus.

Mõned kokkusulanud „e“ ja „l“ filmused — materjalism, tundmusteäritus.

Mõned tugewad „i“ punktid — tahtejõud.

Üksikud „i“ punktid puuduwad — wähe unustaja.

Suur käefiri — uhkus.

„U“ ja „W“ esimene tulp pikem — uhkus.

„D“el iseäralik alumine filmus — enesemeeldivus, enesetunne ja uhkus.

„t“ mis ühe joonistusega wälja töötud, kus filmus ette tuleb ning ta jagu ülesse tõuseb, et tähest läbis-

tuba ehk üle paisata — ford omaks võetud aadest wi-
sadusega kinnipidamine ja isegi teistele ta pääle
fundimine.

„t“ ristjoon lõpeb haagiga — wisadus aadeis ehk ta-
tegewas elus.

Wiõned „t“ ristjooned lühikesed — rahulik soowides.

— — — — — pahemalpool — järeilmõtlemine.

„E“, millel lõpujoon esmalt tagasi minew pärast seo-
tud teiste tähiga — egoism ja altruism wahelduvad.

Seotud kääkiri — loogiline mõttelend.

Wäike „s“ iseäraliku terawat nurka moodustawa fil-
musiga seotud — wisadus aadeis.

Kokkusurutud tähed.

Sõnul lõpujooned puunduvad.

Kokkusurutud sõnad.

Rirjaäär all kitsaks minew.

} — kokkühoidlikkus,
tagasihoidlikkus.

Pikad algjooned mõningail sõnul alguses, näit. sõnus :

„war“ ja „welche“ — wastuwaidluses kannatamatu.

Esimesed read awaramad, kui teised — esmalt otsus-
tuswõim selge, mis aga lõpus fantaasias segatakse.

Tähi tõmbed lõpus terawad — armustus, tahtejõu
purunemine.

„B“ rohkem trükitähe taoline — esteetiline tunne.

Alumised filmused pikad — wähe edewust.

„a“ ja „o“ kinnised — kinnisus.

Harmooniline kääkiri — ühetaoline hingeelu.

Wittetaligraafilised tähed — originaalsus, iseseiswus,
indiwiduaalsus

„m“ alt ümarit — fantaasia.

Wõningad „m“id nurgelised — terawus, kõwadus.

„g“ alumine filmus liiga oll seotud — kirj domineeri
jeltstonnas.

Silmus „N“ tähel alguses — raha hindamine.

„d“ teiste tähiga seotud — teraw waade, loogika.

Paisunud „l“ filmused — fantaasia.

Reelja3 praktiline katse. (tab. 4.)

- Liig lāngus kāekiri — āritus, kirglus.
 Kõkkujooksnud tindist tādētud filmused — tunnete āri-
 tus, materjalism.
 Surutud kāekiri — realism, materjalism.
 Māārdinud kāekiri — wāgiwaldsus, despotism.
 Liig lāngus — " — } — egoism.
 Wāhe nurgeline — " — }
 Kõkkusurutud — " — }
 Liig pikad alumised filmused — edewus, sūwenemine
 realiteeti, elaw loomus.
 Tagasipöördud lõputõmbed sõnul — mõõtupidawus,
 kõkkuhoidlikkus, egoism.
 Kõkkusurutud tähed -- mõõdulas kõkkuhoidlikkus.
 Mõned lõputõmbed puuduwad sõnul — mõõtupida-
 wus, kõkkuhoidlikkus.
 Suured tähed wāikeste tähi ülemisist — enesetunne.
 filmusist kõrgemad.
 Suur kāekiri — uhkus, walitsushimu.
 Suur — " — }
 Paremale paisatud „i“ punktid ja „t“ } — prakti-
 Seotud kāekiri. [ristjooned.} kant, tegew.
 Surutud — " — }
 Lāngus kāekiri — ākilus.
 Pikad „t“ ristjooned }
 Terawa lõppudega „t“ ristjooned. } — kurjus.
 Tagasipöördud lõputõmbed. }
 Uhkuse tunnusmārgid. }
 Pikad tagasipöördud lõputõmbed — pillamine ainult
 eneselle.
 Paremale paisatud „t“ ristjooned ja — otsustuswõim.
 „i“ punktid.

- Seotud käekiri — mõteteside.
 Surutud — „ — — energia.
 Read riiwawad üksteist liialdi — äritus, edewus, liiga
 süwenemine realitelti.
 Terawad sõnade lõputõmbed ja „t“ ristjooned. — pilka-
 mise anne, löömiseks walmis olef.
 Pikad filmused wäiksil tähil. }
 Kiir käekiri } — elaw loomus.
 Wäikesed komasarnased punktid. }
 Wähenewad lõputähed sõnul — salalikkus.
 „a“ ja „o“ kinnised — kinnine olef.

Viies praktiline katse. (tab. 5.)

- Tindist täidetud filmused — tundmuste äritused.
 Täpiline surumine — erootilised mõttemõlgutused.
 Patsund „l“ filmused — suur fantaasia.
 Sõnus lahutud tähed — teooriate, dogmade ja fan-
 taasiaaustaja.
 Väike käekiri. }
 Mõned lõputõmbed sõnul puuduwad } — pessimism.
 Langewad tead. }
 Lahusolewad tähed — wähen praktiline wõime.
 Mõningais sõnus silbitaoline sidumine — arusaamine
 reaals- ja ideaalilmast.
 Sõnad, kus silp ja üksik täht — rohkem idealismi.
 Mõningad tähed täiesti seotud — loogika, praktika.
 Lõpus wähenewad tähed — salalikkus.
 Mõningad lõpujooned puuduwad } — kokkühoidlikkus,
 Väike käekiri } [sõnul.] enesearmastus.
 Sõnul lõpujooned madalad ja ümarad } nõrkus, tah-
 nõrgad „t“ ristjooned. } tejouetus.
 „a“ kinnine — kinnine olef.
 Lõputähed sõnul wähenewad — salalikkus.
 Püstiseisew käekiri — — „ —

Tindist täidetud filmused — komford.
 Täpiline käekiri — kofetteerivus, naistejumaldus.
 „i“ punktid kõrgel — waimustus, unistus.
 Wõningad „o“d lahtiselt — wähene awalikkus.
 „m“id alt ümarad — fontaafia, tasandus.

Ruues praktiline katse. (tab. 6)

Käekiri õrn ja selge — peen ja selge tundeilm.
 Õrn surumine — idealism.
 Ülemised filmused pikemad, kui alumised — idealism.
 „i“ punktid kõrgel — idealism
 — „ — õrnad — — —
 Tähed sidumatult — praktikata.
 Sidumatu ja längus käekiri — energiatus, kindlusetus.
 Ümarid „m“ — kindlusetus, energiatus.
 Ristjooned „t“el pahemal — argus, otsustuswõimetus.
 Tugewad surumised tähis — edewus, kapriisid, eroo-
 tilised mõttemõlgutused.
 Tagasipöördud lõpujooned — egoism.
 Nurgeline ja längus käekiri — — —
 Sidumatu — — — — —
 „a“d lahtised — awalikkus.
 Suured tähed väikeste tähi filmusist kõrgemad — uh-
 kus, enejetunne.
 Längus käekiri — tundelisus.
 „t“ ristjooned lõpewad haakidega — tangekaelus.
 „g“ filmused ümber käänatuna — walitsushimu.
 „t“ ristjooned kõrgel — — — — —
 Wõningad lõpujooned puuduwad — kofuhoidlikkus.
 Ristaksmine kirja-äär } — kofuhoidlikkus.
 Kofufurutud tähed }
 „t“ ristjooned nõrgad — tahtejõu nõrkus.

Lõpplõna.

Lõpetades käesolewa teose, pean rõhutama lugejalle, et ta esituid teooriaid ning praktilist metoodi täpselt omandes, wõib üksnes käekirje juurdusile asuda, kuna esimeste päälisksaadsel, tergel omandamisel, nagu seda suurem osa inimesi teewad on see täiesti mõttetu wasing, mille tagajärjeks — juurduste ebatõelisuus, ning heega ka saawutus: wõltsitud psühhika.

A u t o r.

1. Tab.

isire kes jänneb piirista raba
laudes kerman eluü wasta
nna rōsta, hōidan teola iie
lamms nns Lakes Pean pōrutama
ed, looma lōhe nana janne ilma

3. Tab.

Es steht in der Bibel dass am
Anfang aller Dinge' ein Urstoff
war und eine Schöpfermacht. So
ist also die Einheitlichkeit der
ganzen Welt hier unten und auch
oben, welche die Naturwissenschaft
fordert, schon in der Bibel gelehrt.

5. Tab.

Reaaluse, sūmbolise on .
edass antud, inwaste ja jormala
karakteriseid

Pool loomulikust suuruselt.

Trükiwigade parandus.

2. lht.	14	rida :	tähe	loe	tähi.
"	"	25	"	Mu	" mu.
"	"	29	"	loppsõna	" lõppsõna.
20.	"	16	"	prf.	" prof.
27.	"	5	rea	lõpp	" sõõmingu ja joo-
32.	"	6	"	mahti	" maha.
"	"	7	"	õnnetua	" õnnetuid.
44.	"	12	"	praigusel	" praigusel.
45.	"	13	"	otjustuswõtmulisi	loe otjustus-
				wõimulisi.	

Hermann'i trükikoja trükk, Tartus.

476.001

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

Z-44969